3MICT

Засідання сорок восьме, ранкове (Середа, 17 січня 2018 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	2
Заяви фракцій:	
Радикальної партії Олега Ляшка	19
«Об'єднання «Самопоміч»	21
Розгляд проекту Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях»	23
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій та груп	91
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ СОРОК ВОСЬМЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 17 січня 2018 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, пані і панове! Прошу заходити до залу і займати робочі місця. Реєструймося.

У сесійній залі зареєструвалися 347 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Нагадую, що сьогодні ми продовжуємо працювати над проектом Закону «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях» (№ 7163). Учора ми розглянули 481 поправку із 673. Залишилося розглянути ще 192 поправки. Сподіваюся, що сьогодні ми плідно попрацюємо, щоб завтра зранку можна було прийняти рішення. Впевнений, що вся Україна слідкує і за нашою дискусією, і за тим, хто і як буде голосувати під час прийняття рішення. Тому розраховую на плідну і ефективну роботу парламенту.

Відповідно до Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів з внесенням пропозицій, заяв і повідомлень. Наголошую, що виступи не від фракцій, а народних депутатів. Хто з народних депутатів має бажання взяти участь в обговоренні, прошу записатися.

Бриченко Ігор Віталійович передає слово для виступу Бурбаку Максиму Юрійовичу.

Будь ласка, пане Максиме.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Доброго ранку, шановні колеги! Учора

в сесійному залі ми розпочали новий рік з розгляду дуже важливого законопроекту № 7163, яким вперше в українському законодавстві закріплюється поняття Росії як держави-агресора, і побачили, яка істерія почалася в російських засобах масової інформації, адже тепер Росія відповідатиме в міжнародних судах матеріально, кримінально, політично за всі ті злочини, які вона вчиняє на тимчасово окупованих територіях України, які, я впевнений, ми повернемо. Але ми бачимо відверті маніпуляції і з боку українських прокремлівських засобів масової інформації, щодо яких, як не прикро, правоохоронні органи не вживають жодних заходів для припинення агітації, що ведеться на користь країни-агресора.

Одна з них — що вчора ми нібито не проголосували за поправку, у якій «ЛНР» і «ДНР» визнаються терористичними організаціями. Хочу трохи освіжити пам'ять цих політиканів: 27 січня 2015 року було прийнято постанову Верховної Ради України, за якою «ЛНР» і «ДНР» визнаються терористичними організаціями. Раджу їм прочитати даний документ, у якому «ЛНР» і «ДНР» визнаються структурними підрозділами окупаційного режиму, що працюють в інтересах державиагресора.

Шановні колеги, годі маніпулювати і годувати нашу країну різними сміттєвими фейками. Фракція «Народний фронт» ухвалила рішення голосувати за даний законопроект у другому читанні в редакції комітету, де враховано всі поправки від усіх фракцій, велася професійна дискусія щодо питання, дуже важливого для нашої країни.

Головне завдання цього документа — врешті-решт, визнати Росію державою-агресором і притягнути її до відповідальності в міжнародних судах за те, що вона витворяє на тимчасово окупованих територіях.

Ми бачимо, що деякі політичні сили свідомо затягують процес прийняття, голосуючи за одні й ті самі поправки. По-перше, заради дешевого популізму і здобуття дешевого політичного рейтингу, а подруге, діють на замовлення Росії як держави-агресора. Тому що під час новорічних свят і дзвонів кремлівських курантів, під час поїдання олів'є і шуб вони отримали завдання провалити даний законопроект, бо ми розуміємо, що його прийняття остаточно відірве Україну від імперії зла.

Отже, ще раз звертаюся до всіх політично свідомих і відповідальних народних депутатів. Незважаючи на політичні інтереси партій і фракцій, давайте завтра проголосуємо за цей законопроект у цілому для того, щоб захистити і почати реальний процес деокупації нашої країни.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До слова запрошується Мельничук Сергій Петрович. Пане Сергію, будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Добрий день, головуючий, український народе, шановні колеги! Почну зі свого твору, який я написав учора, послухавши нашого Президента:

«Петро балді ϵ на Мальдівах,

А Кива обжирається в Балі.

В країні кір гуляє й голодують

Діти бідняків малі.

Народ реве від зубожіння,

А він палаци відкриває дорогі.

Це не банкети міжнародні.

Це просто танці на людській крові!».

Шановні громадяни України! Шановні колеги! Те, що відбувається в країні, означає, що ми фактично скотилися до самого дна. Узурпація влади Президентом призведе, не дай Боже, до кровопролиття. З цієї високої трибуни я закликаю Президента піти у відставку, тому що те, що він робить у країні, реально вибухне і дуже швидко, і хтось відповідатиме за знищення української нації в Гаазькому трибуналі.

Коротко про те, що відбувається з епідемією кору. А це вже епідемія, тому що вчора нам доповідала перший заступник міністра охорони здоров'я, що показник захворюваності становить сім випадків на 100 тисяч чоловік. Я запитую, а скільки ви нараховуєте у нашій країні людей? Так ось, вона назвала цифру 52 мільйони. Якщо перерахувати на ту кількість населення, то ми вже біля епідеміологічного

порога, який скоро перескочимо. Шість смертей в Одеській області, де губернатор, якого призначив Президент, має медичну освіту і вважає, що там краща медицина. Ні, з такою псевдореформою, яку ви запропонували, ми залишили громадян без охорони здоров'я, без первинної медичної допомоги.

У людей відбирають їхні надбання, їхнє майно, їхні паї. Це твориться за потурання правоохоронних органів. Вони не те що дозволяють, а кришують це.

Наприклад, ринок «Колос» у Миколаєві. Служба безпеки України, головне управління «К», пане Пісний, ви кришуєте і покриваєте все це! Пане Грицак, розберіться, будь ласка.

Урочище «Бабка». У людей забрали територію і побудували там собі нове «Межигір'я». Поверніть людям їхнє майно, бо приїдуть, як до Януковича, і заберуть...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Вілкула.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Вчергове ми стаємо свідками того, як уряд проводить експеримент над людьми. Так звана пенсійна реформа позбавила пенсій мільйони українців і принизила ще десятки мільйонів людей мізерним збільшенням виплат, яке з'їдається інфляцією, падінням гривні, зростанням цін і тарифів.

Уряд Володимира Гройсмана підніс новорічний подарунок сотням тисяч наших громадян. 27 грудня Кабінет Міністрів прийняв рішення про перенесення підвищення пенсій військовослужбовцям на рік: з 1 січня 2018 року на 1 січня 2019 року. Людей, які служили Україні, а це понад півмільйона військових і близько 200 тисяч ветеранів правоохоронних органів, залишили з копійчаною пенсією.

Коаліція зайнята прийняттям незрозумілих законів про реінтеграцію Донбасу і знаходиться в паралельній реальності, а на закони, які

необхідні мільйонам українців, найбільш незахищеним верствам, не вистачає часу. Влада з екранів телевізорів красиво розповідає про те, як вона піклується про військовослужбовців, працівників право-охоронних органів та ветеранів АТО і водночає прирікає їх та їхні родини на злиденне існування.

У мене, як і у мільйонів українців, запитання до уряду: чому свої прорахунки в економічній і соціальній політиці ви перекладаєте на плечі найменш захищених громадян – пенсіонерів та дітей?

При цьому в грудні коаліція прийняла бюджет на 2018 рік, збільшивши витрати на мільярди гривень на чиновників: фінансування Кабінету Міністрів збільшено у 1,5 разу — на 1 мільярд гривень, Адміністрації Президента — на 700 мільйонів гривень, Верховної Ради — на 600 мільйонів гривень.

З одного боку, влада заробляє на війні, з іншого боку, влада забирає у військовослужбовців пенсії, прирікаючи їхні сім'ї на злиденне існування. Про який престиж військової служби може йти мова, якщо сьогодні військові знають, що вийдуть на пенсію жебраками?

Зневірені люди пішли на рішучі заходи, почали перекривати дороги. Таке вже відбувалося в Одесі, Миколаєві, Львові та Рівному. Цього тижня будуть чергові дуже серйозні акції протесту по всій Україні, сьогодні подадуть до суду. На розгляд Верховної Ради нами внесено проект постанови про підвищення пенсій військовослужбовцям та правоохоронцям. Ми вимагаємо негайно прийняти необхідні рішення для збільшення пенсій військовим пенсіонерам і пенсіонерам МВС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Тараса Батенка.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Шановне українське суспільство! Дозвольте озвучити позицію «Українського об'єднання патріотів — УКРОП», нашої депутатської групи щодо законопроекту про деокупацію і реінтеграцію Донбасу.

Шановні колеги, на четвертому році агресії Російської Федерації проти України наша влада фактично продовжує вперто ігнорувати свої конституційні обов'язки щодо захисту територіальної цілісності та суверенітету України, пропонуючи суспільству замість конкретних рішень напівкроки та піар-ходи. Одним із них міг би бути позитивний, на перший погляд, законопроект про особливості державної політики, який визнає Російську Федерацію агресором.

З одного боку, до цього законопроекту до розгляду у другому читанні внесено ряд позитивних змін: враховано пропозицію УКРОПу скасувати дію Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»; включено положення про кримінальну відповідальність учасників збройної агресії проти України, що також відповідає позиції УКРОПу про неприйнятність визначених у Мінських домовленостях амністій для російських найманців; повно, детально, всебічно виписано статтю 1, у якій міститься політико-правова оцінка збройної агресії Російської Федерації та її участі в окупаційній адміністрації; більш детально та повно виписано зобов'язання держави-окупанта та частину щодо прав громадян України.

З іншого боку, даний законопроект фактично є ударом по парламентаризму, він звужує права Верховної Ради України, суттєво невиправдано і небезпечно розширює права та можливості Президента та частково — виконавчої гілки влади. Надані в обхід Конституції України широкі права та можливості Президенту можуть бути використані ним не лише в цілях організації оборони та відсічі збройної агресії, а й для втручання в політичні процеси в Україні, що не лише не усуває прогалини між вимогами законодавства і діями Президента під час організації відсічі збройної агресії, а й остаточно виводить дії влади за межі правового поля, створює умови безконтрольності для таких дій, що найвірогідніше призведе до масового порушення прав людей, не забороняє торгівлі з окупованими територіями. У законопроекті наявні різні підходи держави до окупованих територій Донецької та Луганської областей, з одного боку, та Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, з іншого боку.

Тому УКРОП наполягає насамперед на своїх поправках, які в більшості вже провалені: розірвання дипломатичних відносин

з Російською Федерацією (поправка 615), заборона торгівлі з окупованими територіями та амністії бойовиків та інші.

Якщо депутати підтримають ці поправки, ми готові голосувати «за», але якщо вони будуть відхилені остаточно, особливо поправка про розірвання дипломатичних відносин з Росією, ми не маємо наміру голосувати за ці безпринципні законодавчі ініціативи влади, які не здатні змінити ситуації ані на фронті, ані в державі...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Мусія.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець). Доброго ранку, шановні народні депутати, шановний народе України! Олег Мусій, виборчий округ № 124, Галичина, Сокальщина, Червоноград. Мій виступ стосується двох речей. Найперше відрефлексую на виступ так званого лідера так званої фракції з фронту, який виступав сьогодні першим і розказував про сценарії Кремля. Виявляється, цьому лідеру відомі всі сценарії Кремля. Ви уявляєте, лідер фракції знає про ті сценарії, які написані у ФСБ і в Москві! І потім він звинувачує всіх інших у тому, що вони — рука Кремля, рука Москви і рука всього іншого.

Я раджу вам, шановний пане лідере, через ці темники, які ви отримуєте з Кремля, перейменувати свою фракцію «Народний фронт» на «Посіпак Кремля фронту» (Шум у залі). Звісно, ви матимете слово для репліки.

Вчора дві третини вашої фракції і фракції «Блок Петра Порошенка» не проголосували за поправку Корчинської до проекту закону про так звану деокупацію, де Росія відкрито не визнається агресором, а про це завуальовано сказано в тексті, бо не дай Боже, щоб щось не так вийшло, і ваші начальники, які сидять під кремлівськими зорями, не помахали вам пальцем і нічого не сказали. Ви напряму ані в преамбулі, ані в назві, ані в тексті не визнаєте Росію агресором і зараз закликаєте під ці темники голосувати всю Верховну Раду?

Сором і ганьба такій фракції, яка ϵ в українському парламенті! Вам у Державній Думі треба працювати, а не в українському парламенті.

Друге. Хочу відреагувати на те, що відбувається в Україні з місцевими виборами. Насправді Центральна виборча комісія шляхом маніпуляцій і невиконання рішень судів знімає з виборів кандидатів у депутати до місцевих органів влади під виглядом того, що вони, (уявіть!) позапартійні, але колись були у списках інших партій і зараз не мають права балотуватися до органів місцевого самоврядування. Є на це відповідні рішення судів, є вказівка Центральній виборчій комісії. А Центральна виборча комісія під дудку Банкової знову продовжує ганебну практику зняття нових політичних сил з виборів.

Це порушення чинної Конституції з боку Президента України, який не вносить до Верховної Ради нового складу ЦВК, а старий уже давно віджив своє. Ви що, хочете знову влаштувати вибори імені Януковича і до Верховної Ради?

Петре Олексійовичу, негайно внесіть до парламенту України новий склад ЦВК!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Бахтеєву.

БАХТЕЄВА Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Протягом 2017 року я не раз зверталася до Кабінету Міністрів України з приводу небезпечної епідеміологічної ситуації з кором, поширенням цієї інфекції в Україні.

Кір — це небезпечна інфекційна хвороба. Дев'ять із десяти людей, з якими контактувала інфікована людина, обов'язково захворіють, якщо вони раніше не хворіли або якщо у них немає щеплення. Чи можна бути спокійними, коли у 2017 році сталося більше 4800 випадків захворювання на кір у 24 регіонах України? Це у 47 разів більше, ніж у 2016 році. Уже за два тижні 2018 року в Україні на кір захворіли 1285 осіб. Найбільша кількість хворих — в Івано-Франківській, Чернівецькій, Закарпатській і Одеській областях. 73 відсотки хворих — це діти. Уже сталося шість смертей від кору: у 2017 році п'ять летальних випадків в Одеській області і у 2018 році — ще одна дитина померла в тій самій області.

Влада повинна визнати, що в Україні — епідемія. У XXI столітті в центрі Європи спалахнула хвороба, яку ВООЗ і всі цивілізовані країни світу планують ліквідувати до 2020 року. Причинами спалаху кору в Україні є безвідповідальна політика керівництва Міністерства охорони здоров'я в питаннях вакцинації населення, недостатнє та несвоєчасне забезпечення регіонів України необхідною кількістю вакцин, недовіра населення до якості та ефективності вакцин, які закуповує МОЗ.

Необхідно вжити невідкладних заходів і рятувати життя українців, а найголовніше — дітей. Для цього керівництву Міністерства охорони здоров'я необхідно терміново видати наказ і визнати факт епідемії. Голови обласних державних адміністрацій та обласні управління охорони здоров'я повинні взяти ситуацію в регіонах під щоденний контроль. Потрібно мати чітке уявлення про кількість хворих і невакцинованих громадян. Якщо захворюваність на кір у регіоні у 2017 році значно перевищує показники 2016 року, школи і дошкільні установи в таких регіонах повинні бути закриті на карантин, а не так, як сьогодні це робиться: усе тишком-нишком, лише популізмом займаються. Міністерство охорони здоров'я повинно щодня інформувати населення про епідеміологічну ситуацію, пов'язану зі спалахом кору, а не займатися популізмом.

Необхідно зібрати засідання РНБО...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте ще 10 секунд.

БАХТЕЄВА Т.Д. Я вимагаю звіту керівництва Міністерства охорони здоров'я перед Верховною Радою та українським народом, тому що це загрожує національній безпеці...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Сергія Соболєва.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Думаю, те, що вже дев'ятий місяць Голова Національного банку ніяк не може розродитися із заявою про свою відставку, означає відповідальність не лише Президента, а й більшості парламенту за те, що відбувається з національним курсом і з тотальним падінням гривні. Парламент і далі уникає відповідальності і не реагує на пропозицію фракції «Батьківщина» створити тимчасову спеціальну комісію щодо розслідування діяльності цієї особи, пані Гонтаревої, особливо після оприлюднення матеріалів так званого закритого судового засідання. Тепер зрозуміло (а я про це кажу вже рік), що саме пані Гонтарева і її компанія допомагали вивести 1,2 мільярда доларів через шість офшорних компаній. Назви цих шести офшорних компаній є в судовому рішенні.

А ми робимо вигляд, що нічого не відбувається, і віримо, що Гонтарева, яка написала заяву ще у травні минулого року, досі перебуває у відпустці? Це вже пряма відповідальність парламентської більшості, яка лежить і на вас, а не лише на Президенті, за те, що відбувається з країною, з Національним банком, з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб. Це перше.

Друге. Фракція «Батьківщина» не раз заявляла з цієї трибуни про те, що злочинна схема «Роттердам+» доведе країну до фінансового й економічного банкрутства. Сьогодні головний вищий навчальний заклад країни — Київський національний університет імені Тараса Шевченка — припиняє навчання через те, що не вистачає коштів на оплату комунальних послуг і переводить студентів на так зване дистанційне навчання, продовжує на місяць навчальний процес — до липня 2018 року. Які вам ще треба підтвердження, що злочинна схема «Роттердам+», через яку відмивають мільярдні кошти, діє? Але не в інтересах держави, а в інтересах олігархічних груп, які на цьому наживаються.

За те, що й досі ϵ НКРЕКП, якій ви, парламентська більшосте, разом з «Опозиційним блоком» продовжили життя, надавши повноваження Президенту призначати на три місяці додатково членів НКРЕКП, ви відповідаєте!

Думаю, що саме ці два питання повинні...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Максим Бурбак передає слово народному депутату Андрію Тетеруку. Прошу.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановна пані головуюча! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! Ми щодня бачимо брудні інформаційні кампанії, які розгортаються проти України. Частина цього бруду ллється з-за кордону, а частина формується всередині нашої країни. Учора в Кремлі почалася нова хвиля істерії, що у військовій агресії, виявляється, винна українська влада, яку підхопили ЗМІ в Україні, підконтрольні Кремлю.

Невизнання Росії агресором — ознака або божевілля, або свідомого намагання приховати власну співпрацю з ворогом. «Народний фронт» працює в парламенті з єдиним наміром — захистити свою країну, а найголовніше — ліквідувати наслідки політичних рішень, які приймалися під пильним оком Москви.

Кремлівська адміністрація цілеспрямовано використовує українських продажних політиків для своєї брудної справи. Путін знає, що за владу і гроші ці упирі розшматують і продадуть Україну. Підписання кабального газового контракту з Путіним і кричуще за цинічністю проламування через парламент Харківських угод, що дозволило ворогу закріпитися на українській землі ще на 25 років, а потім почати військову агресію, — усе це приклади рішень політиканів від української політики, які вони намагаються приховати або забути. Як неможливо забути кожного українця, який віддав життя внаслідок військової агресії Росії, так і неможливо забути тих, хто цій агресії сприяв, хто заплямував себе кров'ю, почавши воювати проти України зі зброєю, хто бруднить себе чорнилами підписаних векселів про продаж нашої держави.

«Народний фронт» — це політична сила, яка формувалася на Майдані, на фронті і прийшла у парламент працювати на захист нашої країни. Ми робимо все, аби не дозволити Російській Федерації панувати і в парламенті, і в Україні. Ми ніколи не погодимося з окупацією Російською Федерацією частини української території. Ми ще раз наголошуємо, що Російська Федерація є країною-агресором, а так звані ЛНР та ДНР — усього-на-всього посіпаки терористичного режиму, який намагається встановити Російська Федерація.

Ми робимо і будемо докладати максимум зусиль, щоб Україна була сильною, незалежною державою, здатною себе захистити потужними Збройними Силами, потужною економікою і створенням тих умов, коли українці зможуть довести всьому світу, а найголовніше — собі, що ми є нацією, яка здатна себе боронити, захищати і розвивати.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До слова запрошується Бондар Михайло Леонтійович. Передає слово Ігорю Лапіну. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Слава Україні! Шановні колеги, дивлюся, щось ми тихо почали відповідати «Героям слава!». Але тим не менше: слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ЛАПІН І.О. Дякую.

Щойно один великий фахівець у галузі медицини розповідав мені як члену фракції «Народний фронт», що я — посіпака Кремля. Шкода, що він зараз втік із залу, я хочу, щоб він мені це сказав... A, ϵ . Ви мені в очі потім скажете.

Хочу звернути вашу увагу, що на тлі ламання списів навколо законопроекту № 7163 ми, на жаль, втрачаємо головний напрям розвитку нашої країни, а на сьогодні — це захист нашої країни. Такі внутрішні перипетії завжди на руку ворогу. Перед тим як когось ображати, треба дуже добре подумати.

Але зараз мова не про те. Ви знаєте, ми — коаліція більшості, у нас ϵ уряд, і ми всі несемо за це відповідальність. Я звертаюся з цієї високої трибуни, щоб нагадати, у тому числі й нашому уряду, що ми взяли на себе відповідальність за розвиток країни і за наших військових. А ми до сьогодні ще не виконали свого зобов'язання перед

нашими військовими — не внесли до сесійного залу законопроекту щодо пенсій військовослужбовців. Це ганебно для нас, і я це визнаю. Тому звертаюся до всіх: нам потрібно це питання вирішити. Думаю, що уряд усе-таки виконає свою обіцянку і подасть такий законопроект до сесійного залу, а ми його проголосуємо. Це перше.

Другий момент, на якому я хочу акцентувати увагу, стосується знову-таки наших військових. Існує ганебна практика прийняття рішень щодо позбавлення військовослужбовців, які з 2014 року були першими в рядах добровольців, статусу учасника бойових дій. Я зараз апелюю до Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО і до новообраного керівника цієї служби пана Манька Валентина. Будь ласка, зверніть увагу на цей факт. Я розумію, що дуже багато УБДшок роздали правоохоронцям, які далі Краматорська не заїжджали. Я розумію, що УБДшки мають прокурори, які провели з'їзд у Краматорську. Я вважаю, це ганебним. Отам треба забирати. Але я не розумію, коли забирають статус учасника бойових дій у добровольців з 2014 року, у кіборгів.

Наведу приклад і дякую за швидку реакцію Міністерству оборони, але статусу учасника бойових дій позбавили кіборга Гонту, який на Світлодарській дузі отримав і поранення, і контузію, зараз є інвалідом війни і має нагороди від Президента. Статус учасника бойових дій забрали в пана Мельника, мого побратима з «Айдару», який в 2014 році пішов на війну.

Ми хлопців по півтора року оформляли і не могли оформити, тому що в штабах у тилу був повний бардак у 2014 році. А на сьогодні в мене ϵ стос звернень від хлопців, що їх позбавляють статусу учасника бойових дій. Тому я апелюю також до відділу кадрів Міністерства оборони: шановні, зверніть увагу, якщо ви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд.

ЛАПІН І.О. Якщо УБДшку видали комусь незаконно, посадіть у тюрму, за грати того, хто це зробив. Але не забирайте в дійсних воїнів, вони мають нагороди, їх відзначав Президент. Що ви робите? Розпалюєте пристрасті навколо цього серед військових? Цього не можна робити. Давайте захищати наших військових, давайте виконувати свої обіцянки.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую вам.

Заключний виступ Єленського. Він передає слово Миколі Княжицькому. Будь ласка, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Хочу звернути увагу на дві проблеми, які, можливо, не стосуються цього залу, але стосуються кожного українця.

Перша проблема. Її розглядатиме сьогодні Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторії Сюмар. Це проблема з доставкою передплатникам газети «Експрес», найбільшої україномовної газети в Україні, яку на сьогодні через конфлікт з «Укрпоштою» не можуть доставити до своїх читачів. Я розумію, що журналісти часом бувають незручними, розумію, що менеджери цього видання під час перемовин з «Укрпоштою», як і менеджери «Укрпошти», можуть бути неправі, не знайти спільної мови, помилятися. Але я закликаю дві сторони цього конфлікту все-таки дійти компромісу (а Комітет з питань свободи слова, повторюю, сьогодні розгляне це питання) і захистити найбільшу україномовну газету в Україні.

Друга проблема, яка, на мою думку, є нагальною. У порядку денному на завтра стоїть проект закону про гірські та високогірні райони. Я прошу його прийняти лише в першому читанні. Можливо іншим способом захистити наші високогірні райони. Ми провели реформу місцевого самоврядування. У той час як у великих містах — Києві, Львові чи Одесі, ми маємо профіцит бюджетів, то в гірських гуцульських районах, де розсіяне населення, де вартість одного вчителя більша, ніж в інших районах, де діти йдуть до школи понад 10 кілометрів, сформувалася величезна заборгованість із виплати заробітної плати працівникам освіти, технічним працівникам закладів освіти, працівникам культури. Лише у Верховинському районі борг за минулий рік становить 7 мільйонів гривень, а на цей рік недофінансовано 40 мільйонів гривень. Це повна безвихідь, тому що на десятки тисяч людей, які бережуть нашу культуру, які живуть у Верховинському районі Івано-Франківської області, у Путильському районі

Чернівецької області, у деяких районах Закарпаття, держава фактично плюнула і забула про них.

Я звертаюся до Міністерства регіонального розвитку, до Прем'єр-міністра, до вас, колеги, все-таки зосередитися і позбутися тих дисбалансів, які одним регіонам дозволяють зараз ефективно реалізовувати програми місцевого самоврядування, а інші фактично знищують. Люди звідти виїжджають, працювати немає де. Гублячи ці райони, ми губимо нашу історію і культуру.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується депутат Купрій. Будь ласка.

Шановні колеги, це останній виступ. Після того слово для репліки матимуть лідери фракцій «Народний фронт» і «Блок Петра Порошенка», тому що було некоректне згадування двох фракцій у виступі одного з наших колег. Потім — заява від двох фракцій і виступ народного депутата Олега Ляшка, лідера фракції Радикальної партії, замість перерви.

Зараз виступає шановний пан Купрій. Будь ласка.

КУПРІЙ В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Нещодавно я отримав настільки серйозну заяву про злочин, що хотів би навіть зачитати деякі витяги, щоб ви зрозуміли, що відбувається в нашій країні, що потребує уваги, у тому числі правоохоронних органів.

Це стосується того, що вдова покійного бізнесмена, працівника корпорації «Рошен», одного з топ-менеджерів, який відповідав за дистрибуцію товарів у Дніпрі і Дніпропетровській області, який помер за загадкових обставин від інфаркту у 2016 році, стверджує таке. Після його смерті залишилося товариство з обмеженою відповідальністю «Стронг-К», яке було стовідсотково зареєстровано на нього. На балансі цього підприємства значаться майно, транспорт, техніка,

нерухомість, які були придбані за особисті кошти їхньої сім'ї та за які виплачено кредити. Підприємство почало приносити багатомільйонні прибутки, що дратувало керівництво «Рошен».

Перед смертю Кісліцин повернувся з міста Києва і розповів, що один з керівників корпорації Костянтин Май запропонував йому вийти з цього бізнесу і, оскільки він почав успішно розвиватися, передати йому. Кісліцин відмовився виконати вимоги, що, можливо, і стало причиною його загадкової і дуже швидкої смерті.

Статистика свідчить про те, що всі, які не погоджуються з діями влади і так званих сильних світу цього, помирають саме за таких обставин.

Що відбувається далі? Вдова покійного не може пред'явити права на спадщину, справа — у нотаріуса. Більше року триває тяганина, підкуплені нотаріуси, підкуплені судді. Вдову зараз виселяють з її власної квартири, кажуть, що керівництво корпорації «Рошен» дало вказівку своїм керівникам, які знають входи-виходи у всіх органах, знімати гроші з їхніх банківських рахунків.

А коли було відкрито кримінальне провадження у цій справі, то що відбулося далі? Як пояснили працівники прокуратури в неофіційній бесіді, проводити розслідування злочинів, вчинених власниками та працівниками корпорації «Рошен», вони не можуть, бо Генеральний прокурор України Луценко є кумом Порошенка і, використовуючи свої службові повноваження, блокує будь-які спроби розслідувати кримінальне провадження.

Є звернення до Порошенка, до керівника корпорації «Рошен» – нуль реакції.

Я вимагаю від Президента України заявити публічну позицію щодо цієї справи та зробити так, щоб слідство було проведено, і зняти з себе будь-які звинувачення. Беру цю справу на контроль і доповідатиму вам про її розгляд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, виступи депутатів на сьогоднішньому пленарному засіданні у відповідній рубриці закінчилися.

Зараз я надаю хвилину для виступу лідеру «Народного фронту» і потім – Артуру Герасимову.

Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Айболиту-невдасі та всім іншим, хто в «русском танке», хочу повторити, що 27 січня 2015 року Верховна Рада в повному складі проголосувала за постанову, якою «ДНР» і «ЛНР» визнаються терористичними організаціями. Раджу їм ще раз почитати даний документ, яким «ДНР» і «ЛНР» визнаються частиною окупаційних військ держави-агресора Росії.

Всім тим, які поширюють фейки і маніпуляції від російських засобів масової інформації і підпрацьовують на підконтрольні Кремлю місцеві засоби масової інформації, хочу повторити ще раз: це законопроект, який визнає Росію агресором, і годі тут маніпулювати!

І найголовніше. Я пам'ятаю, як Столярова заводила ці «московські консерви» до цієї сесійної зали. Розумію, що їм треба відпрацьовувати гонорари, які були сплачені особисто Путіним, щоб вони зайшли сюди і сіяли ворожнечу. Цього не станеться!

До речі, наші хлопці, члени фракції, які були в «Самообороні Майдану», які після Революції Гідності пішли на фронт захищати...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, будь ласка, щоб завершити.

БУРБАК М.Ю. ...здобутки Революції Гідності і які своїми тілами боронили нашу державу і дозволили їм тут сидіти, вимагають публічних вибачень. Тому що цими виступами ви плюєте на Революцію Гідності і на тих, які за неї стояли. Ганьба вам!

ГОЛОВУЮЧА. Наступним виступатиме Артур Герасимов від фракції «Блок Петра Порошенка», оскільки також у некоректній формі було згадано фракцію в одному з виступів. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуюча, шановні колеги! Знаєте, дуже дивно чути від певних промовців про те, що нібито поганий проект закону, який визнає Росію країною-агресором, що нібито в ньому якісь норми не відповідають.

Ми всі пам'ятаємо, як приймався у першому читанні цей проект закону, коли ми були здивовані, які саме фракції блокували і не тільки

блокували його прийняття, а взагалі трощили парламент. Тому я хочу вам відповісти: давайте не забувати, що саме завдяки голосам коаліції, зокрема фракції «Блок Петра Порошенка», цей законопроект було прийнято в першому читанні і буде прийнято в другому читанні. Це перше.

Друге. Тут хтось виходить і нападає на Президента України. Чомусь усі вже забули про ті речі, які сьогодні сприймаються як даність, але які були здобуті тяжкою працею. Це і відновлення нашої армії, і міжнародна солідарність з Україною...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. ...яку було не так легко здобути і яку ми маємо всі разом підтримувати і в цій сесійній залі, і в наших виступах за кордоном, і під час участі в міжнародних конференціях.

Останнє, що стосується подання про Центральну виборчу комісію, яке тут згадувалося. Хочу нагадати, що вже досить тривалий час воно знаходиться в парламенті, Президент України його вніс. Так, зараз змінилися сімейні обставини у певних кандидатів, і саме тому Президент надасть нам нові матеріали для того, щоб ми могли прийняти рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, у нас ϵ дві заяви від фракцій про оголошення перерви. Щодо першої слово надається Олегу Ляшку, щодо другої — Олегу Березюку. Перепрошую, виступатиме не Олег Ляшко, а Віктор Галасюк.

Будь ласка, пане Вікторе.

ПАРУБІЙ А.В. Будь ласка, пане Вікторе.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).

Дякую. Шановний Андрію Володимировичу, шановні колеги! Коли влада розповідає нам, що проводить правильну економічну політику, набирає нових боргів у Міжнародного валютного фонду, у Євросоюзу, подивіться фактам в очі, подивіться на курс гривні в обмінниках, подивіться на ціни в крамницях. Не треба бути ані депутатом, ані міністром для того, щоб дати оцінку цій економічній політиці влади.

У бюджеті цього року лише на сплату відсотків за державним боргом передбачено 130 мільярдів гривень. Це друга найбільша стаття видатків, це більше, ніж на освіту, ніж на медицину і навіть більше, ніж на оборону. Якщо поділити це на чисельність платників податків в Україні, то на одну людину припадає 12 тисяч гривень таких платежів у рік лише на відсотки за держборгом. Тобто тисячу гривень у місяць візьми і віддай кредиторам держави.

Крім того, якщо сьогодні треба буде повністю віддати всі державні борги і ми поділимо цю суму державного боргу на чисельність населення України — на 43 мільйони, то побачимо, що кожен громадянин, від малечі до пенсіонера, буде змушений віддати 1750 доларів США. У мене просте запитання: чи є ці кошти в кожної людини? Ні, немає!

Тому ϵ лише два виходи: або продовження існуючої економічної політики, яке веде країну до дефолту і до втрати суверенітету, або кардинальна зміна економічного курсу. Це те, що пропону ϵ наша команда Радикальної партії через антикризовий план розвитку економіки і через промисловий пакет реформ.

Низку законів вже нами прийнято в парламенті на виконання цього плану, але вони саботуються виконавчою владою. Ви подивіться, більше року тому прийняли закон про Експортно-кредитне агентство, чи уряд його створив? Досі не створив! Саботують і фактично пишаються сировинним експортом, пишаються тим, що в Європі печуть хліб з українського зерна замість того, щоб виробляти готову продукцію. Кажуть, що не вистачає коштів, і при цьому Міністерство економічного розвитку офіційно відмовилося від 2 мільярдів гривень гарантій на діяльність Експортно-кредитного агентства. Це дало б змогу підтримати українське машинобудування, українське літакобудування, українське вагонобудування, інші ключові галузі промисловості, підвищити рівень зарплати, фінансової незалежності країни.

Чи інший проект Закону «Купуй українське, плати українцям», який системно саботується Міністерством економічного розвитку. Але я дуже вдячний всім колегам по парламентському корпусу за вашу підтримку, за ваші змістовні поправки. Адже є, на жаль, ті депутати, які подали 3 тисячі поправок, щоб просто завалити цей законопроект технічно. Я хочу подякувати Комітету з питань економічної політики і секретаріату, який фахово вже опрацьовує, розв'язує цю проблему. Ми з вами приймемо такий закон...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ПАРУБІЙ А.В. Будь ласка, 30 секунд.

ГАЛАСЮК В.В. Ми з вами приймемо проект Закону «Купуй українське, плати українцям» у цьому залі, спрямуємо кошти наших платників податків на службу українській економіці, на підвищення зарплат, пенсій, на українську промисловість і зменшимо залежність від Міжнародного валютного фонду, інших закордонних кредиторів. Метою має бути не співпраця з ними, а повернення боргів, сильна економіка і реальні доходи громадян, які зростають так, як у Європі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Зараз слово надається Єгору Соболєву. Будь ласка. Дві фракції зголосилися замість перерви оголосити виступи. Єгор Соболєв. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Не один раз на перемовинах у Вашингтоні, у Брюсселі, у Лондоні нас запитували: а ви у своїй країні визнали війну війною, визнали агресію Путіна? І чотири роки ніхто з нас не мав доброї відповіді на це запитання.

Ми погоджуємося з колегами, які кажуть: дуже добре, що цей час настав, ми готові голосувати за визнання війни війною, Путіна – агресором, а територій – окупованими. Ми лише хотіли звернути

увагу, для чого все це робиться. Сам по собі закон не звільнить українських земель. Українські землі звільнить тільки українська армія. Але для того, щоб ця армія воювала, для того, щоб усе суспільство боролося за незалежність, у законі має проголошуватися позиція від імені всієї держави, від імені парламенту, від імені Президента України, який має підписати закон. Тому дуже важливо, коли ми говоримо: давайте визнаємо Путіна агресором, справді це робити. Не може бути так, що, визнаючи війну, ми відмовляємося від відповідальності парламенту і Президента за оголошення війни. Це ж насправді перший приклад, який керівники держави мають показати своїм людям. Коли на країну напали, Президент, парламент мають вийти і сказати: «На нас напали. Почалася війна. Давайте захищатися!». Ми не можемо написати в законі: ну, вона вже почалася, давайте не будемо її оголошувати. Це втеча від відповідальності. Це перше.

Друга дуже важлива справа. Війна — це боротьба на знищення. Війна — це боротьба до перемоги. У кого виникла ідея написати в цьому проекті закону, який визнає російську агресію агресією: давайте дозволимо генералам визначати, які товари можна переміщати через лінію фронту?

Я не говоритиму про корупцію серед генералів. Ви про це краще за мене знаєте. Але який приклад ми таким законом подаємо солдатам? Що відчуватиме солдат, коли бачитиме, що за його спиною йдуть вантажівки, йдуть потяги і хтось добре заробляє?

У нас величезне прохання до всіх колег. Давайте приймемо це рішення, але зробимо його справжнім. Це бій парламенту за незалежність України, і від кожного, хто тут ϵ , залежить, чи ми виграємо цей бій.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, виступи завершилися. Були дві заяви про оголошення перерви. Завершилися виступи від фракцій.

Колеги, переходимо до розгляду поправок. Нагадую, що ми вчора завершили на поправці 483.

Я запрошую на трибуну представника Комітету з питань національної безпеки і оборони Івана Вінника. Він нам нагадає попередній розгляд.

Пане Іване, вам 3 хвилини буде достатньо? Три хвилини, будь ласка. Якщо буде необхідність, я додам ще хвилину.

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго ранку, шановні колеги! Я хотів би подякувати за позицію «Самопомочі», щойно оголошену їх колегою з трибуни. Водночас як секретар профільного комітету, як людина, яка працювала в робочій групі, як людина, яка читала текст проекту закону до другого читання, я категорично заперечую окремі тези виступу.

Безумовно, Україну не можна звільнити тільки фактом оголошення війни. Якщо ми зробимо політичну дію — оголосимо війну, це не означає, що російські танки одразу випаряться, російський солдат повернеться назад до країни-агресора Російської Федерації, жодним чином це не підсилить одразу нашу українську армію. Тому, коли ми спостерігаємо вияви гібридної війни проти України, коли Росія веде неоголошену війну, коли організовує фейкові нелегітимні референдуми на нашій території, коли знімає знаки розрізнення зі своїх регулярних військ і вдає, що це українські шахтарі так вдало користуються надсучасною російською військовою технікою, яка є виключно в держави-агресора Російської Федерації, — за таких умов Україна зобов'язана давати ефективні гібридні відповіді.

Безумовно, перший крок Україна зробила у 2014 році, коли ми оголосили режим проведення антитерористичної операції. Так, у нас не було можливості оголосити правовий режим воєнного стану, тому що це тлумачилося б як ініціація війни. Це, можливо, було б розтлумачено як казус беллі. Так, я знаю і чітко розрізнюю статус війни та правовий режим воєнного стану. Вчора на цьому багато хто наголошував. Я чітко усвідомлюю різницю, але так само усвідомлюю, що Україна є вразливою по відношенню до зовнішнього світу, який на

сьогодні ϵ агресивним до України як в економічно-фінансовому плані, так і в політичному плані, і у військовому плані. І не треба нікого в цьому переконувати, шановні колеги.

Комітет багато працював, члени комітету спільно з іншими фракціями вдосконалювали проект.

Останнє і найголовніше: немає торгівлі в цьому проекті, іменника «торгівля» немає, дієслова «торгувати» немає. Про що ви говорите, колеги? Тим більше немає в контексті переміщення товарів, яке контролювали б Збройні Сили України. На сьогодні діє той самий порядок, Кабінет Міністрів виконує єдину та вирішальну роль з приводу порядку переміщення товарів. Порядок переміщення осіб так само регулюється Кабміном, але Збройні Сили України, які боронять життя передусім кожного українця, мають право у разі напруження безпекової ситуації тимчасово обмежити переміщення. Це те, що є в проекті до другого читання, шановні колеги. Я думаю, що доведеться цитувати окремі положення, якщо комусь щось незрозуміло.

Стосовно нашої роботи на сьогодні, дозвольте я стисло доповім, тому що вчора мав можливість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ВІННИК І.Ю. ... українське телебачення і, на жаль, український народ, українське суспільство отримують від окремих політиків доволі серйозно викривлену, а насправді — неправдиву інформацію з приводу того, що ми розглядаємо. Дійсно, ми вчора пройшли преамбулу, якою чітко визначено Російську Федерацію як країну-агресора, країну-окупанта, чітко визначено дату початку окупації — 20 лютого, вона встановлена в чинному законодавчому акті, який був проголосований ще в травні 2014 року у зв'язку з окупацією українського Криму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ВІННИК І.Ю. Ця дата початку окупації і агресії проти нашої держави, яка почалася в Криму, продовжилася в Донецьку та Луганську.

Не треба нікого в цьому переконувати, ми це зробили, це вже ϵ , це вже факт. Ми чітко зазначили те, що робитиме наша держава. Тому розмови про те, що незрозуміло, яким чином такий закон допоможе деокупації України, окремих наших територій, не витримують ніякої критики. ϵ чіткий порядок: звільнення, забезпечення прав і свобод, поновлення конституційного ладу. Це стаття 4, там три пункти всьогона-всього. Зрозуміло, що треба робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, я нагадую, як буде організована наша робота. Я називатиму поправки, які було відхилено. Коли хтось захоче поставити для підтвердження шляхом підняття руки або повідомлення президії, ми будемо надавати слово.

Хочу також нагадати, що ми вчора завершили на поправці 483 народного депутата Альони Шкрум. Ми домовилися, що з цієї поправки розпочнемо сьогодні розгляд.

Запрошую до слова щодо поправки 483 Альону Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую за надане слово. Насправді у мене і поправка 470, і поправка 483. Вони стосуються однакового питання, тому я хотіла б про них сказати.

Колеги, у статті 11 «Прикінцеві і перехідні положення» зазначено, що Верховна Рада за проектом цього закону, який вийшов з комітету, в неконституційний спосіб схвалюватиме рішення Президента про використання Збройних Сил України, тому що в Конституції є дуже чітка імперативна норма, що Верховна Рада може лише окремо, коли Президент приймає рішення про використання Збройних Сил України, схвалити його рішення про використання Збройних Сил. Верховна Рада ніяк не може віддати свої конституційні повноваження приймати відповідні рішення за поданням Президента на одноособовий розсуд Президента. Що це за рішення? Це майбутнє рішення, минуле рішення, яке це рішення?

Надзвичайно важливо, щоб закони, прийняті нами, не суперечили Конституції. Саме цього стосуються мої поправки, і тому я прошу їх підтримати. Якщо ви хочете змін, змінюйте...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дайте можливість завершити. Будь ласка, додайте 15 секунд.

ШКРУМ А.І. Якщо ви хочете змінити процедуру використання Збройних Сил України за рішенням Президента, змінюйте Конституцію, колеги, набирайте 300 голосів — і вперед. Але не можна в неконституційний спосіб зараз схвалювати рішення Президента про використання Збройних Сил, незрозуміло яке і незрозуміло як.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Я хочу прокоментувати єдине. Ось я читаю поправку 483 народного депутата Шкрум: «Частину третю статті 11 вилучити». Частина третя статті 11 звучить так: «Цей Закон діє без шкоди для невіддільного суверенного права України на тимчасово окуповану Російською Федерацією територію Автономної Республіки Крим та міста Севастополя та заходів, спрямованих на відновлення територіальної цілісності України у межах її міжнародно визнаного державного кордону».

У мене запитання: а що в цій статті неправильного? (Шум у залі). Ви сказали, що поправки однакові — і 470, і 482 і 483, на якій ми вчора зупинилися. Ну, добре...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, відбулося озвучення позицій. Зараз переходимо до голосування.

Отже, комітет відхилив поправку 483, але народний депутат наполягає на голосуванні за неї. Тому, хто підтримує поправку 483, прошу проголосувати. Будь ласка.

((3a)) - 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 484. Не наполягає.

Поправка 485. Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! На адміністративних кордонах між регіонами України немає прикордонного і митного контролю. На адміністративному кордоні з Кримом такий контроль є. Правовою підставою для встановлення такого контролю є Закон «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», який пропонується даною поправкою скасувати. Яким чином буде здійснюватися прикордонний контроль і контроль за переміщенням товарів і фізичних осіб, якщо правові підстави для такого контролю зникнуть? Це перше.

Другий важливий момент. Цим законом встановлено особливий порядок справляння податків. На сьогодні Україна не відшкодовує підприємствам, розташованим у Криму, ПДВ при експорті. У випадку скасування закону в нас можуть виникнути юридичні зобов'язання щодо відшкодування ПДВ. Даний закон також встановлює особливості відшкодування знецінених вкладів, особливості гарантій за вкладами громадян, особливості дії закону про державну допомогу...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Будь ласка, дайте можливість завершити.

Колеги, просто ми не поінформували, що поправку 485 було враховано комітетом. Це, по суті, поправка комітету. Віктор Пинзеник виступає щодо її підтвердження.

Продовжте, будь ласка, ваш виступ. Одна хвилина.

ПИНЗЕНИК В.М. Цим законом встановлено також особливості виплат із соціальних фондів, тобто виплата пенсій. У випадку скасування цього закону ці особливості зникають, і важко спрогнозувати, який обсяг судових позовів може зачепити український бюджет.

Якщо є проблеми в цьому законі, то треба його не скасовувати, а вносити до нього відповідні зміни. Багато колег наголошували на необхідності чіткішого врегулювання режиму ввезення і вивезення товарів. Це можна було б зробити внесенням відповідних змін до статті 6 закону, виклавши її в такій редакції: «Під час тимчасової окупації не дозволяються поставки товарів, послуг, у тому числі транспортних засобів, з іншої території України, у тому числі

в митному режимі транзиту на територію вільної економічної зони «Крим», а також з території вільної економічної зони «Крим» на будьяку іншу територію України чи за межі митного кордону України. Порядок контролю за...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скажіть, ви пропонуєте поставити її для підтвердження чи змінити? Будь ласка, сформулюйте правильно свою пропозицію, бо дану поправку 485 враховано.

Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ПИНЗЕНИК В.М. Цю поправку треба поставити для підтвердження, бо не можна скасовувати цілий закон.

Але разом з тим я пропоную редакцію статей закону, які можуть зняти проблему дискусії навколо постачання товарів. Тобто мова йде про ембарго на торгівлю з вільною економічною зоною. Це ті обмеження, які сьогодні встановлені Кабінетом Міністрів. Для цього треба виправити статтю 6 і пункт 12.4 статті 12 цього закону.

А саму поправку я прошу поставити для підтвердження і вилучити її з закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Вікторе.

Я поставлю її для підтвердження, але скажу важливу річ. Проблема, яку ви порушили, важлива. На голосування ми, очевидно, вийдемо завтра. Спробуйте до завтра в діалозі з комітетом знайти правильну позицію, щоб комітет перед голосуванням міг для стенограми озвучити компромісну позицію, тому що ми не можемо залишити зону вільної торгівлі, хоча я розумію ризики, про які ви говорите.

Зараз я ще надам слово Чубарову. Але ви попрацюйте сьогодні під час роботи в комітеті, щоб ми найшли спільне однакове формулювання, як вийти з цієї ситуації. Домовилися.

Чубаров, 1 хвилина. Будь ласка. Потім – голосування.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок

Петра Порошенка»). Дуже дякую пане Голово. Шановні колеги! Нашою метою є припинення у будь-якій формі торгівлі або надання послуг на тимчасово окупованій території Криму, і те, що говорив Віктор Михайлович, і ви, пане Голово, підтвердили, я пропоную зараз не ставити для підтвердження. Я підтримую пропозицію, щоб Віктор Михайлович сформулював і надав свою поправку, комітет сьогодні після обіду її розгляне, завтра ми зможемо поставити її на голосування і тоді вийдемо на конкретне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я запитаю, чи автор поправки підтримує таку позицію? Автор поправки підтримує таку позицію. Тому я її не ставитиму для підтвердження, але ми беремо всі зобов'язання щодо завтрашнього голосування, яке відбудеться приблизно о 10 годині 40 хвилин — об 11 годині. Ви сформулюєте пропозицію, яку представник комітету Іван Вінник озвучить для стенограми, і ми голосуванням її зможемо затвердити. Приймається, так? Дякую.

Наступна поправка 486 Паламарчука. Не наполягає.

Наступна поправка 487 Німченка. Не наполягає

Поправка 488. Левченко наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», округ № 223, місто Київ. Через сьогоднішню і не тільки сьогоднішню, злочинну бездіяльність уже кілька років Президента України Петра Олексійовича Порошенка та всієї цієї олігархічної клептократії, які відмовилися оголошувати воєнний стан, зараз існує така правова ситуація на сході, що наші герої, які боронять Україну і проливають кров за українську націю, постійно підпадають під можливість кримінального переслідування за свої абсолютно законні, у людському розумінні, дії щодо захисту своєї нації та держави.

Законопроект, який пропонується, ці проблеми не розв'язує, а навпаки, погіршує ситуацію, адже в ньому виписано таку річ, що відкривати вогонь можна лише в разі нагальної потреби, наголошую на цьому.

Для того щоб хоча б спробувати цю проблему розв'язати, ми пропонуємо внести зміни до Кримінального кодексу України, щоб однозначно визначити, що будь-які дії щодо захисту територіальної цілісності і суверенітету України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. ...знешкодження бойовиків і російських маріонеток однозначно не можуть бути кримінально караними, що вони необхідні і не можуть жодним чином каратися. Тому ця поправка дуже важлива для того, щоб припинити ганебні випадки переслідування наших героїв.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Комітет однією з пріоритетних задач у своїй роботі під час підготовки законопроекту до другого читання вбачав необхідність належним та достатнім чином захистити українського воїна, який здійснюватиме заходи із забезпечення національної безпеки і відсічі збройної агресії Російської Федерації. Цьому присвячено три статті в проекті, а саме 8, 9, 10, у яких надаються повноваження і чітко визначено, що може робити український воїн для того, щоб реалізувати свої повноваження щодо звільнення територій від російського окупанта.

Інше питання, що багато хто називає ці заходи неконституційними, що дуже прикро. Тому в даному разі ми з доповідачем підтримуємо одну й ту саму ідеологію і пропонуємо це врахувати не в «Прикінцевих і перехідних положеннях», а в тілі проекту у статтях 8, 9, 10, де чітко виписані повноваження як керівника Генерального штабу, так і нижче по вертикалі, включно з керівником об'єднаного штабу, і далі до кожного солдата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Але я розумію, що автор наполягає на голосуванні, так?

Отже, ставлю на голосування поправку 488 народного депутата Левченка. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Поправка 489. Андрій Іллєнко. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Ця поправка, як і багато інших поправок, стосується питання торгівлі з окупованими територіями і її неприпустимості. У цій поправці ми, свободівці, пропонуємо криміналізувати подібні діяння, тобто порушення порядку переміщення товарів через лінію тимчасово окупованих територій. Відповідно такі дії мають стати кримінально караними діяннями для того, щоб на рівні Кримінального кодексу ми чітко встановили, що подібна діяльність, яка, по суті, підживлює окупаційні режими на цих тимчасово окупованих територіях, є злочинною і має каратися в порядку, встановленому законом, щоб не існувало можливостей для колаборантів, окупантів використовувати ресурси нашої держави для посилення окупаційного режиму на тих територіях, які тимчасово не контролюються українською владою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Ще раз про так звану торгівлю. Я хочу чітко процитувати статтю, яка підготовлена до другого читання: «Порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів із таких територій визначається Кабінетом Міністрів України». Все вичерпно, інших суб'єктів тут немає.

Що стосується адміністративної чи кримінальної відповідальності, яку пропонує доповідач. У цілому ми підтримуємо накладення певних санкцій, але ми свідомо в цьому проекті навіть через «Перехідні і прикінцеві положення» не намагалися вносити зміни до Кримінального чи Кримінального процесуального кодексу, чи до Кодексу

про адміністративні правопорушення. Цим законопроєктом фактично пропонується встановити певні рамки. Ми його називали певною конституцією звільнення окупованих територій. Тобто правові засади, на яких базуватимуться і на яких буде розвиватися українське законодавство у зв'язку з виконанням усіх необхідних положень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...цим проектом. Наразі в комітеті на розвиток цього законопроекту вже зареєстровано проекти від колег, наприклад, про колаборантів, де визначається новий статус окремих осіб, які сприяють чи здійснюють опосередковано, свідомо чи несвідомо, російську агресію на територіях і всіляко допомагають ворогу. Ми будемо вітати законопроект від Всеукраїнського об'єднання «Свобода»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, автор наполягає на голосуванні. Так?

Ставлю на голосування поправку 489. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Поправка 490. Заліщук. Будь ласка.

ЗАЛІЩУК С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! У поправці я пропоную поширити дію Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» на працівників закладів охорони здоров'я, що померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, або одержали поранення, контузію або каліцтво, або перебували на робочому місці в момент обстрілу закладу охорони здоров'я.

Я бачу, що комітет відхилив цю поправку, і не знаю їхнього обґрунтування. Прошу підтримати поправку, а комітет прошу пояснити, чому її відхилено.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет дати аргументацію щодо цієї поправки.

ВІННИК І.Ю. Комітет проводив спільне засідання з Комітетом у справах ветеранів з приводу численних норм щодо соціального захисту ветеранів війни, які отримують статус учасників проведення заходів із забезпечення національної безпеки. У нас є ветерани, учасники антитерористичної операції (можливо, у подальшому будуть ще якісь інші заходи), є сім'ї загиблих, є окремі положення щодо інвалідності, щодо виплат у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю чи отриманням постійного статусу. Нами вже прийнято низку законів щодо соціального захисту волонтерів, добровольців. За великим рахунком, у нас близько десяти законодавчих актів регулюють одне і те саме питання отримання компенсацій за поранення або смерть (у даному разі родина отримує), втрату годувальника у зв'язку з російською агресією.

З огляду на те що поправок було надзвичайно багато, нами було прийнято рішення прийняти...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, завершуйте.

ВІННИК І.Ю. ...окремий комплексний законопроект, який регулював би питання, про які ви говорите. Нам також окремо треба ще врегулювати питання отримання та позбавлення статусу учасника бойових дій. Власне, зараз є випадки зловживання, на жаль, відповідним статусом. Тому це питання потребує комплексного вирішення, і ми прийняли рішення, що зараз не будемо обтяжувати даний проект цими нормами. Якщо він буде прийнятий, ми одразу спільно з комітетом...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Зрозуміла позиція комітету.

Шановні колеги, я прошу визначитися щодо поправки 490. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Поправку не підтримано.

Рухаємося далі.

Поправка 491 пані Корчинської. Не наполягає.

Поправка 492. Мусій наполягає. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, прошу підтримати нашу поправку повністю, тому що її враховано редакційно. Вона стосується якраз Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Адже вчора звучали аргументи щодо наших захисників: і добровольців, і тих, які перебували в регулярних військах і в Національній гвардії, і які здійснювали захист Криму, а такі, виявляється, теж у нас є. Це не врегульовано чинним законодавством. То чому не додати, оскільки ми вже вносимо зміни до цієї статті закону стосовно тих, які воювали в Донецькій та Луганській областях, ще й Крим? Навіщо потім визначати їх права іншим законом? Це абсолютно логічно, і я прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, нагадую, що комітет редакційно врахував поправку 492. Ми почули аргументовану відповідь представника комітету, що ще напрацьовується разом з профільним Комітетом з питань ветеранів законопроект, який буде комплексно вирішувати це питання.

Я прошу зараз зал визначитися щодо поправки 492, яку комітет врахував редакційно, але автор наполягає на її повному врахуванні.

((3a)) - 36.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 495, її враховано частково. Крулько не наполягає? Бо потім скажете, що я тихо говорила, ви не почули, і все було не так. Що? (Шум у залі).

Ні, навпаки, я кажу, що на правах головуючої закликаю вас почути вашу поправку.

Поправка 496 від депутатів «Самопомочі». Хто представлятиме поправку 496? Шановні колеги, ви також не наполягаєте? Добре. Рухаємося далі (Шум у залі).

Що? Можемо зняти, але ж, подивіться, і ваші депутати не всі добігли через снігопад, то я боюся, що потім у нас будуть проблеми з голосуванням.

Поправка 497 Ігоря Луценка. Бачите, не добіг через снігопад, тому не наполягає на своїй поправці.

Поправка 499 Альони Шкрум. Не наполягає.

Поправка 503. Іване Крулько, наполягаєте чи ні? Цю вашу поправку не враховано. Не наполягає.

Поправка 504 фракції «Самопоміч». Ніхто не наполягає на поправці 504? Добре. Ну, мені за ялинками не дуже вас видно, тому я краще перепитаю.

Поправка 508. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Мусія.

МУСІЙ О.С. З метою економії часу я прошу просто поставити її на голосування для підтримки в повному обсязі.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар від комітету щодо поправки 508.

ВІННИК І.Ю. Це, власне, той самий зміст, який я вже коментував. Поправка стосується отримання відповідних соціальних статусів у зв'язку з участю у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки. Це той термін, який пропонується запровадити цим законопроектом.

Як я сказав, ми прийняли рішення врахувати тільки найпотрібніші речі. Тобто якщо ми вводимо статус учасника проведення заходів із забезпечення національної безпеки, то й поширюємо на нього ті всі норми, які є. А нові в розвиток чинного законодавства чи в якомусь об'єднуючому законопроекті ми потім напрацюємо спільно з профільним комітетом. Такого висновку ми дійшли під час спільного засідання комітетів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло.

Зараз визначаємося щодо поправки 508. Комітет її врахував редакційно, дав відповідну аргументацію. Автор наполягає на повному врахуванні поправки. Я прошу сесійний зал визначитися. Прошу, колеги.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 509. Фракція «Самопоміч» не наполягає? Добре.

Поправка 510. Не наполягає.

Поправка 511, яку враховано редакційно. Не наполягають.

Поправка 512 Шкрум Альони. Не наполягає.

Поправка 514 Оксани Корчинської. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пані Корчинської.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Христос народився!

Врахувавши редакційно цю поправку ми позбавляємо компенсацій військовослужбовців, які стали особами з інвалідністю не тільки внаслідок поранення, травмування чи каліцтва, а в тому числі й внаслідок захворювання. Дана поправка відрізняється тільки тим, що в ній ϵ слово «захворювання».

Нагадую вам, що наші військовослужбовці хворіють на онкологію, на гепатити. Через те, що комітет не погоджується вставити єдине слово «захворювання», ми позбавляємо всіх цих хлопців і дівчат — військовослужбовців державних соціальних гарантій. Три роки родини і волонтери лікують їх від гепатитів, від онкології та інших тяжких захворювань. Це для нас принципово.

Зараз, пане Іване, я прошу...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте завершити, будь ласка, 30 секунд.

КОРЧИНСЬКА О.А. Пане Іване, я розумію, що, мабуть, комітет просто не розібрався, що ця поправка відрізняється одним словом «захворювання». Ми повинні дати військовослужбовцям соціальні гарантії, тож і просимо врахувати поправку і включити це одне слово.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар від профільного комітету. Яка ваша позиція щодо оголошеної поправки 514?

ВІННИК І.Ю. Ви порушили надзвичайно важливе питання, яке потребує врегулювання. У комітеті, між іншим, вже розглянуто три законопроекти, два з них — альтернативні, зміст яких полягає в тому, що на сьогодні військовослужбовець, який отримав поранення і внаслідок цього поранення помер через шість або через дванадцять місяців, не отримує відповідного соціального захисту як такий, що загинув внаслідок участі в антитерористичній операції. Ці законопроекти підготовлено комітетом.

Зараз, маючи нагоду, я хотів би звернутися до керівництва Верховної Ради. На наступному засіданні, можливо, у четвер (це буде символічно), одразу після того, як ми закінчимо із законопроєктом про особливості державної політики щодо забезпечення суверенітету над окремими районами Донецької та Луганської областей, прошу розглянути ці проєкти і прийняти рішення Верховної Ради, щоб поширити соціальний захист, якщо людина померла внаслідок отримання поранення...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте завершити, додайте 30 секунд, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...через шість, дванадцять місяців, залежно від того, яке рішення прийме Верховна Рада, на нього поширювався такий самий соціальний захист. І вашу пропозицію щодо інших захворювань я пропоную врегулювати в цьому проекті, тому що, безумовно... (Шум у залі).

Не буде суперечностей із законом. Саме тому ми це й відхилили, щоб зараз не розбалансовувати законодавства. Ми приймемо, я пропоную, можливо, у другому читанні, якщо таке буде...

ГОЛОВУЮЧА. Позиція комітету зрозуміла. Шановний пане Береза, у нас немає такої практики... (Шум у залі).

Шановні колеги, ми зараз переходимо до поправки 514. Пані Корчинська абсолютно чітко висловила свою позицію, що там треба додати слово «захворювання». Пан Береза хоче долучитися до

обговорення. У нас немає такої регламентної норми, але ви зможете висловити свою позицію під час розгляду інших поправок. А комітет також ще раз підкреслив, що ми обговорюємо зараз блок щодо соціальних гарантій, у тому числі наших військових, які забезпечують захист суверенітету і територіальної цілісності України на сході, що це буде визначено в окремому комплексному законі.

Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 514 пані Корчинської. Комітет її врахував редакційно.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Ваша поправка набрала 55 голосів, тобто вона не проходить цього разу. Але прозвучала ініціатива представника комітету розглянути якнайшвидше профільний комплексний законопроект.

Наступна поправка 517. Народний депутат Мусій. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, прошу звернути увагу, ця поправка стосується добровольців. Прошу обов'язково поставити її на голосування для врахування в повному обсязі.

А щодо коментаря представника комітету, що через чотири роки, нарешті, комітет дозрів до якогось системного законодавства, яке буде колись у майбутньому, невідомо коли прийнято, я думаю таке. Ви вийдіть до добровольців, до бійців і їм розкажіть, що за чотири роки комітет нічого не зробив і не врахував тих, які воювали в Криму і захищали його, і що колись пізніше він щось зробить. Скільки ще років вам треба, щоб підготувати таке законодавство? Чому зараз не включити це до законопроекту, який буде завтра проголосований?

Я вірю, що він буде все-таки проголосований у нормальній редакції, тому наполягаю на включенні саме зараз.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар від комітету щодо поправки 517, яку комітет врахував редакційно.

ВІННИК І.Ю. З приводу добровольців. Я хотів би поінформувати зал, що абсолютна більшість добровольців, які брали участь у проведенні антитерористичної операції, у відсічі збройної агресії, вже легалізовані в складі регулярних військових частин або

Національної гвардії, або МВС, або Збройних Сил України Міністерства оборони.

Що стосується роботи комітету, теж дозволю собі прокоментувати. Дійсно, у нас є добровольці, які загинули або отримали поранення і на той час не були легалізовані у складі жодного військового формування. Таким чином на них, на вашу думку, не поширюється соціальний захист. Насправді, це не так. Тому що саме за ініціативою комітету (безпосередньо я був автором поправки, голова комітету, пан Ярош, теж член нашого комітету) під час прийняття відповідного профільного законодавства щодо захисту добровольців, які у складі офіційних формувань беруть участь у проведенні антитерористичної операції, ми включили поправку, що по відношенню до тих, хто не був у складі, але загинув чи отримав відповідне поранення...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте завершити. Будь ласка, 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. ...за обґрунтованим клопотанням органу військового управління, в координації з яким він діяв, така особа може отримати відповідний статус чи члени його родини отримати відповідні виплати. Ця норма ϵ в чинному законодавстві, вона імплементована і навіть працю ϵ стосовно деяких осіб, ми особисто як члени комітету допомагали окремим родинам отримати цей статус.

Так що не треба говорити, що комітет з цього приводу нічого не робить. Я категорично це заперечую. І, будь ласка, читайте хоча б законодавство, яке ми...

ГОЛОВУЮЧА. Позиція зрозуміла.

Шановні колеги, комітет ще раз виклав свою позицію з приводу цілої низки поправок щодо однієї і тієї самої проблематики — соціальних гарантій нашим військовослужбовцям.

Я прошу зараз визначитися щодо поправки 517, яку запропонував народний депутат Мусій і його колеги. Комітет цю поправку врахував редакційно. Прошу визначитися.

((3a)) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 518 «Самопомочі». Не наполягають на своїй поправці.

Поправка 519. Автор не наполягає.

Поправку 520 враховано редакційно. Автори не наполягають.

Поправка 521 народного депутата Корчинської. Наполягаєте? Будь ласка, увімкніть мікрофон пані Корчинської.

КОРЧИНСЬКА О.А. Це ідентична поправка, якою також пропонується вставити слово «захворювання». Ще раз звертаюся до Комітету з питань національної безпеки і оборони. Те, що ви зараз робите, це нонсенс. Із завтрашнього дня, якщо цей законопроект буде проголосований, всі наші військовослужбовці всіх родів військ, які отримали захворювання і стали особами з інвалідністю під час проходження військової операції або АТО, матимуть соціальний захист. Ви зараз їх позбавляєте невідомо на скільки місяців цього соціального захисту.

Ще раз, панове депутати, нагадую, що сьогодні — п'ять поранених, двоє вбитих. Це тут, у парламенті, затишно, а там ідуть бої. Коли ми позбавляємо їх соціального захисту — це реальна зрада. Я вас прошу, підтримайте нашу поправку, щоб доповнити текст одним словом «захворювання». Це одне слово дасть шанс на життя тисячам наших бійців.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Хоче дати коментар щодо позиції комітету член комітету пан Береза. Будь ласка, пане Береза.

Я прошу пана Левченка трошки відійти, бо зараз виступатиме колега. Вінник надає право від комітету прокоментувати цю поправку своєму колезі Березі. Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я звертаюся до вас, пані Оксано. Я розумію і знаю, наскільки багато ви зробили і для добровольчого руху, і для Збройних Сил України, але не плутайте грішне з праведним. Зараз наша дискусія пішла не в той бік. Я вас запрошую особисто прийти до нас на

засідання комітету і подивитися ті законопроекти, якими вже врегульовано ці моменти. Ми над ними попрацювали досить потужно. До речі, там є пропозиції представників і «Батьківщини», і «Самопомочі». Ми врахували практично всі зауваження і передбачили всі наслідки, які можуть бути після війни для тих, хто брав участь у цій війні, навіть незважаючи на певний час, який мине. Ми все там врегулювали.

Тому я хочу звернутися до вашого здорового глузду. Все-таки підтримайте наш законопроект, що передбачає ці всі...

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, будь ласка, 15 секунд. Це позиція комітету.

БЕРЕЗА Ю.М. Так, це позиція комітету. Я ще раз закликаю підтримати. Якщо ми раніше приймемо законопроект, про який говоримо, це дасть нам можливість прийняти і наступні законопроекти, якими передбачається захист військовослужбовців, добровольців і всіх тих, які беруть участь у цій війні. Не треба маніпулювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, шановні колеги, нагадую, що ми розглядаємо поправку 521 пані Корчинської. Вона стосується так само блоку щодо соціального захисту військовослужбовців, інших осіб, які причетні до захисту державного суверенітету України на сході України.

Комітет висловив свою позицію, що цю поправку враховано редакційно і враховано в усьому соціальному блоці. Пані Корчинська наполягає на голосуванні поправки в повному обсязі. Я прошу сесійну залу визначитися. Будь ласка.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

До мене звернулися автори попередніх поправок, зокрема народний депутат Рибчинський щодо поправки 520. Цю поправку також враховано редакційно, її подавали представники профільного Комітету з питань ветеранів. Вони вимагають поставити її на голосування для врахування в повному обсязі.

Слово надається пану Рибчинському щодо поправки 520. Прошу.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день! Так, це профільний Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників АТО. Ми попросили б врахувати цю поправку в наступній редакції: «Абзац восьмий пункту 4 статті 11 «Прикінцеві і перехідні положення» законопроекту № 7163 викласти в такій редакції: «14) осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції…», — і далі за текстом. Якщо можна врахувати, будь ласка, зробіть це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Комітет врахував редакційно цю поправку, але автори від іншого комітету наполягають на врахуванні в повному обсязі.

Прошу, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Ми, дійсно, врахували редакційно ті положення цієї поправки, які стосуються законопроекту, який ми розглядаємо, і відповідного статусу осіб, які будуть брати участь у проведенні заходів із забезпечення національної безпеки.

А стосовно учасників проведення антитерористичної операції, як я вже зазначав, спільно з паном Третьяковим під час засідання робочої групи було прийнято рішення, що в нас є низка проблемних питань щодо статусу учасника проведення антитерористичної операції, які ми пропонуємо врегулювати в окремому законопроекті, який буде проголосовано як резюме щодо всіх законодавчих актів, які на сьогодні прийнято, включно, можливо, з проектом про деокупацію, який ми зараз розглядаємо. Потім спільно від двох комітетів ми зареєструємо проект і будемо пропонувати сесійному залу розглянути його і врахувати всі положення, включно з тим, про що сказала пані Корчинська, якщо людина померла внаслідок захворювання.

Водночас я ще раз хотів би звернутися, маючи нагоду, до керівництва Верховної Ради...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити, додайте 30 секунд, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...можливо, завтра розглянули б абсолютно консенсусний проект, який пройшов Комітет з питань національної безпеки і оборони, щодо надання соціального статусу родинам загиблих, які померли внаслідок поранення не одразу після отримання поранення, а через певний термін часу під час лікування. Є три альтернативні проекти, їх всі можна вносити до залу, обирати один з них і приймати його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Отже, колеги, голосуємо зараз поправку 520, комітет її врахував редакційно. Водночає автори поправки вимагають, щоб її було враховано в повному обсязі у тій редакції, яку пропонують автори. Я прошу визначатися сесійну залу щодо поправки 520.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45.$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 522 «Самопомочі». Не наполягає «Самопоміч».

Рухаємося далі. Наступна поправка 525. Мусій наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, шановний представнику комітету, який за трибуною, ви закликали щойно до логіки і розказували, що статус добровольців вже врегульовано в чинному Законі «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». То яка логіка в тому, що ви в цьому законопроекті пропонуєте внести зміни до вказаних законів? Якщо це вже врегульовано, то навіщо вносити зміни? Виявляється, що все-таки не врегульовано, оскільки ви пропонуєте внести зміни. А якщо ви ці зміни вносите і комітет ухвалив рішення їх внести, то доповніть нормою про тих бійців і добровольців, які воювали в Криму.

Тому тут ніяких маніпуляцій немає, як казав ще один із представників. Я абсолютно не розумію вашої логіки. Поясніть, будь ласка, навіщо ви тоді взагалі вносите зміни?

Прошу врахувати нашу поправку в повному обсязі.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар профільного комітету. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Шановний колего, я вже про це говорив і ще раз повторюю, що ми вносимо зміни тому, що внаслідок проведення заходів із забезпечення національної безпеки з'явиться новий статус військовослужбовців, які брали участь у таких заходах. Зараз є статус, наприклад, учасника антитерористичної операції. Цим законопроектом пропонується ввести новий правовий режим застосування Збройних Сил та інших військових формувань. Саме тому всім залученим військовослужбовцям буде надаватися відповідний статус і на них поширюватимуться соціальний захист та гарантії, які визначені в чинному законодавстві стосовно бійців і учасників антитерористичної операції. Саме тому положення про цей статус скрізь по тексту внесені комітетом.

Позицію щодо альтернативних та інших статусів ми поважаємо, але комітет ухвалив рішення врегулювати це в окремому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Отже, голосуємо за поправку 525. Комітет її врахував редакційно в цьому блоці законопроєкту, але автори поправки наполягають на врахуванні в повному обсязі у своїй редакції. Прошу визначатися щодо поправки 525.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42.$

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 527. Її також враховано редакційно, але автори з Комітету з питань ветеранів вимагають її врахувати в повному обсязі.

Народний депутат Рибчинський. Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Ця поправка фактично дублює те, про що я сказав попередньо, просто це переноситься ще на один пункт. Мене цілком задовольняє те, що сказав пан Вінник. Якщо це ввійде до нового закону, то нехай буде так.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло, ви не наполягаєте на поправці, тільки озвучили вашу позицію.

Наступна поправка Альони Шкрум. Її немає.

Поправка 529 народного депутата Світлани Заліщук. Я прошу ввімкнути мікрофон.

ЗАЛІЩУК С.П. Шановні колеги, очевидно, через те, що зал напівпорожній, для підтримки чи підтвердження будь-якої поправки, яка ставиться зараз на голосування, не знайдеться достатньої кількості голосів. У нас елементарно немає 226 голосів незважаючи на те, що тут порушуються надзвичайно важливі питання, у тому числі щодо поваги і відшкодування людям, які гинуть на війні, про яку ми говоримо.

Тим не менше, розуміючи, що моя поправка не набере достатньо голосів, я хочу озвучити її для українського суспільства, для цієї зали, для журналістів. Вона стосується врегулювання прав працівників сфери охорони здоров'я, які надають допомогу в зоні бойових дій нашим військовим, а також цивільним у місцях, які обстрілюють.

Ви сказали, що це питання треба врегулювати комплексно і необхідно прийняти цілісний закон, у якому це буде враховано. Але в нас четвертий рік триває війна, а ці питання не враховано, і на сьогодні лікарі, працівники сфери охорони здоров'я виїжджають з тієї зони, тому що не можуть отримати статусу учасника бойових дій і учасника війни.

Я закликаю вас якнайшвидше розглянути цей...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Світлано.

Пан Вінник просить, щоб від комітету їх позицію озвучив пан Береза.

Ви і всі попередні доповідачі порушили у своїх поправках дуже важливе питання щодо соціальних гарантій. Хочу сказати, що, можливо, ви ознайомилися не з усіма поправками, але у спільній поправці 531 від комітету, яку враховано, йдеться про те, про що говорили і ви, і пані Корчинська, і пан Рибчинський, і інші доповідачі щодо соціальних гарантій: «абзац другий викласти в такій редакції: «Порядок надання статусу учасника війни особам, зазначеним в абзаці першому цього пункту, категорії таких осіб, терміни їх участі

у забезпеченні проведення антитерористичної операції, у забезпеченні здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, а також райони антитерористичної операції визначаються...». Далі йдеться про те, що для них визначаються і медичні гарантії.

Тепер позиція комітету. Пан Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М. Я знову звертаюся до колег і хочу нагадати, що коли ми працювали над цим законопроектом, було зламано дуже багато списів. Ви знаєте, цей проект можна було прийняти ще вчора, якби не було такого спаму поправок, бо деякі з них ні про що. Пані Світлано, якщо ви так хвилюєтеся за наших лікарів, то треба було підключитися до опрацювання проекту закону до другого читання в комітеті. Пані Ірина, на жаль, зняла мій виступ щодо поправки 531, там ми все передбачили, зокрема участь і лікарів, і середнього персоналу лікарень.

Тому не треба маніпулювати. Це повна маніпуляція. Читайте законопроект, а не виривайте це з контексту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, це був не коментар, а позиція комітету, озвучена паном Березою, де... (Шум у залі). Ні! У нас є позиція, коли комітет має дати свою редакцію. Я прошу, щоб наступного разу з трибуни це робив тільки Вінник. Ми тут пішли на такий ніби компроміс (Шум у залі).

Я перепрошую, пані Світлана як автор поправки 529 просить, щоб пан Вінник долучився до висловлення своєї позиції. Будь ласка, пане Вінник.

ВІННИК І.Ю. Насправді, у проекті Закону «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях» ми намагалися врегулювати участь й інших осіб, зробити їх повноважними стосовно соціального захисту та гарантій, якими вони

відповідно до такого закону та інших законів про соціальний захист будуть наділятися.

Справа в тому, що у статті 8 передбачається залучення Генеральним штабом матеріальних засобів, зброї тощо, бійців Збройних Сил, інших військових формувань (там ми перелічуємо ці формування), правоохоронних органів, спеціальних органів, а також інших осіб, працівників центральних органів виконавчої влади, яких можна буде залучати до проведення відповідних заходів. Ми таким чином намагалися врегулювати ситуацію, щоб у тому числі лікарі, які не користуються ані статусом військовослужбовця, ані є працівниками центральних органів виконавчої влади, отримали відповідний статус учасника проведення заходів із забезпечення національної безпеки, і відповідно на них поширювався...

ГОЛОВУЮЧА. Завершіть, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...соціальних гарантій, який би поширювався і на бійців, які безпосередньо беруть участь у бойових зіткненнях.

Можливо, ці питання треба вирішувати окремо. Але позиція комітету полягає в тому, що якщо ми хочемо комплексно, тим більше ретроспективно, врегулювати питання стосовно тих лікарів, які вже впродовж майже чотирьох років беруть участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації, допомагаючи нашим пораненим, то треба прийняти окремий закон. Тобто в майбутньому це, безумовно, можна буде робити відповідними наказами керівника Генерального штабу стосовно осіб, прізвища яких будуть вказані у формулярі, які залучатимуться до проведення заходів. У подальшому, у ретроспективі, напевно, це треба вирішувати в окремому законі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я прошу зараз пані Світлану і пані Оксану Корчинську звернути увагу на сторінку 400 порівняльної таблиці, де навпроти поправки 516 пана Ляшка і Вовка викладено позицію, про яку ви говорите, а саме: «осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та

Луганській областях (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність) та стали інвалідами внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів». У цій позиції враховано те, про що ви говорите, — версію комітету. Це навпроти поправки 516.

Але ми голосуємо на вимогу пані Світлани Заліщук поправку 529, що стосується соціального захисту людей, у тому числі медиків, які беруть участь в антитерористичній операції. Прошу сесійну залу визначитися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Поправка 530. Пані Корчинська, ви будете виступати? Будь ласка, увімкніть мікрофон пані Корчинської.

КОРЧИНСЬКА О.А. За такої ситуації я не можу наполягати ставити поправку для підтвердження, це безсенсово. Мені соромно за тих народних депутатів, які не присутні в залі, тому що місяць тому вони проголосували за підвищення у кілька разів своєї заробітної плати, а не працюють. Ми вже розглядаємо 543 поправку, але в нас немає жодної підтвердженої поправки. Який парламент у світі може вносити по 500 поправок (а в даному разі 680 поправок) і жодної не підтвердити? У чому ж тоді полягає робота Верховної Ради?

Тому я сподіваюся, що після такого голосування депутати так само дружньо, як за цей законопроект, все-таки проголосують за те, щоб знизити в кілька разів оплату своєї так званої праці.

Я не наполягаю ставити поправку для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Зрозуміло, ви лише висловили позицію.

Я можу доєднатися до слів пані Оксани і від імені президії попросити посилити відповідальність наших колег і активніше відвідувати пленарні засідання.

Поправка 533. Народний депутат Рибчинський не наполягає.

Поправка 535. Народний депутат Рибчинський не наполягає.

Поправка 538. Народний депутат Мусій наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, ця поправка стосується осіб, які пропали безвісти і загинули, у тому числі й тих, які знаходилися на території Автономної Республіки Крим під час процесу окупації Криму, а також волонтерів, які надавали допомогу, брали участь у звільненні Криму чи в боротьбі за те, щоб він не був окупований. Оскільки цю поправку враховано редакційно, це означає, що ми визначаємо лише тих, хто брав участь в антитерористичній операції в Донецькій та Луганській областях, а чомусь про Крим знову забули і посилаємося на те, що це треба потім десь врегулювати. То давайте зараз це зробимо. Навіщо відкладати на потім?

Поправка стосується того, щоб доповнити норму лише кількома словами «Автономна Республіка Крим та місто Севастополь». Ми що, забули за українську землю в Криму чи в Севастополі? Напевно, ні. То давайте виконаємо наш святий обов'язок і теж врахуємо цю поправку в повному обсязі. Прошу...

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Я вже давав коментар з цього питання. Можу ще раз повторити, що ми поважаємо всі додаткові статуси, які обговорюються, але прийняли рішення врегулювати це в окремому законі.

У цьому проекті пропонується поширити соціальний захист та гарантії, які будуть реалізовуватися на виконання такого закону, на учасників заходів із забезпечення національної безпеки. Скрізь по тексту через «Прикінцеві і перехідні положення» закони України загальної регуляторної дії в цій сфері скореговані належним чином.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дану поправку враховано редакційно, але автор наполягає, щоб її було враховано в повному обсязі. Тому я ставлю її на голосування.

Хто за те, щоб поправку 538 врахувати в повному обсязі, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Поправка 539. Автори не наполягають.

Поправка 540. Автор не наполягає.

Поправка 542. Автор не наполягає.

Поправка 543. Автор не наполягає.

Поправка 545 Луценко. Не наполягає.

Поправка 546. Увімкніть мікрофон Семенухи. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Шановні колеги, від чіткості та однозначності формулювань у законі залежатиме дуже багато, а як відомо, диявол завжди криється в деталях. На перший погляд, проект закону нібито фіксує факт збройної агресії Росії проти України, але визнання факту збройної агресії має запустити юридичний механізм, закріплений Конституцією України, коли Президент приймає рішення про використання Збройних Сил України та вносить його на схвалення Верховної Ради України, після чого Збройні Сили набувають права використовувати зброю для відсічі зовнішньої агресії.

Але водночас законопроект містить незрозумілі зміни, якими передбачається, що Збройні Сили України мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку в мирний час. Фактично ця норма зафіксує не стан збройної агресії Росії проти України, а факт громадянської війни. Така, здавалося б, юридична помилка насправді може мати фатальні наслідки. Тому прошу врахувати нашу поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Безумовно, на час проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі збройної агресії Російської Федерації у статтях 8, 9, 10 проекту ми пропонуємо визначити вичерпний перелік дій, які можуть здійснювати військовослужбовці,

залучені до проведення цієї операції, включаючи застосування зброї, затримання осіб, інші заходи тощо.

Я розумію вашу критику, але заперечую, що вживання деяких термінів може бути розтлумачено як громадянський конфлікт. Цим законопроєктом пропонується встановити факт збройної агресії Російської Федерації, яка почалася 20 лютого 2014 року внаслідок незаконної анексії через проведення нелегітимного референдуму в Криму, продовжилася в Донецькій, Луганській областях. Таким чином держава відповідно до статті 51 Статуту ООН реалізує своє право на самооборону. Керуючись Конституцією, ми маємо право на відсіч збройної агресії, у тому числі в порядку, передбаченому законом про сили оборони. Саме тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Безумовно, бійці будуть застосовувати зброю. Тому ми переконані, що саме такий порядок, якщо він буде прийнятий, убезпечить будь-якого бійця, який застосовував чи буде застосовувати зброю для відсічі російської збройної агресії, починаючи з 20 лютого 2014 року, від будь-яких кримінальних переслідувань за таке застосування під час виконання своїх службових обов'язків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, Романе?

Ставлю на голосування поправку 546. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 547. Автор не наполягає.

Поправка 548. Автор не наполягає.

Поправка 549. Автор не наполягає.

Поправка 550. Наполягає. Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Прошу поставити її на голосування для врахування в повному обсязі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи ϵ потреба коментувати? Ну, очевидно, нема ϵ потреби.

Поправку 550 враховано редакційно. Група депутатів наполягає, щоб її було враховано в повному обсязі. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49.$

Рішення не прийнято.

Поправка 548 Шкрум. Увімкніть мікрофон.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, я просила б усетаки поважати право кожного депутата вносити поправки, не називати це спамом, якимось зловживанням. Це наше право як народних депутатів подавати поправки.

На мою думку, це надзвичайно важливий законопроект, і необхідно, щоб українські громадяни, у тому числі й ті, які знаходяться на фронті, захищають нас, слухали дискусію щодо кожної поправки і кожного важливого питання.

А ця моя поправка стосується положення в законопроекті, яке звучить так: органи військового управління, з'єднання, військові частини і підрозділи ЗСУ можуть залучатися у мирний час відповідно до закону до здійснення заходів, передбачених законом про забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями.

Колеги, я не розумію, як можуть Збройні Сили України в неконституційний спосіб залучатися у мирний час. По-перше, я вважаю, що в нас абсолютно не мирний час і Україна все-таки перебуває у стані війни. По-друге, я пропоную підписувати все це відповідно до Конституції і не надавати повноваження залучати у мирний час Збройні Сили, оскільки це не передбачено Конституцією і нашими законами. Не треба...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Ви дали фаховий юридичний коментар, але реальність сьогодення дещо відрізняється від того, що ви моделюєте. Справа в тому, що Збройні Сили України, починаючи з квітня 2014 року, у повному обсязі залучені як силовий підрозділ для

забезпечення миру та стабільності в Україні, для відсічі збройної агресії Російської Федерації у межах проведення антитерористичної операції. Ця норма вже є в чинному Законі «Про Збройні Сили України». Вони мають право застосовувати зброю, інші наявні засоби.

Тому у зв'язку з прийняттям цього законопроекту необхідно так само внести зміни до Закону «Про Збройні Сили України» щодо повноважень Збройних Сил у мирний час згідно з Конституцією у повному обсязі реалізовувати заходи для відсічі збройної агресії Російської Федерації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я ставлю на голосування поправку 548 народного депутата Шкрум. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Зараз 12 година 1 хвилина. Шановні колеги, підійшов час для відпочинку від виснажливої роботи в залі. Але ми маємо визначитися, з якої поправки розпочнемо роботу після перерви. Це буде поправка 551 народного депутата Крулька. Народний депутате Крулько, наполягаєте, так? Отже, з вашої поправки 551 ми почнемо роботу після перерви. Я прошу уважно підготуватися під час перерви до виступу.

Таким чином, згідно з Регламентом я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 32 хвилини прошу всіх прибути до залу для продовження нашої роботи. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершено. Я прошу народних депутатів заходити до залу, особливо автора наступної поправки.

Отже, колеги, будь ласка, заходьте до залу для продовження роботи. Автор поправки буде буквально за 30 секунд.

Нагадую, що ми завершили на поправці 551, автор — Іван Крулько. Прошу Івана Вінника підготуватися до коментування.

Надаю слово щодо поправки 551 Івану Крульку. Щодо поправки 552, так? Будь ласка, пане Іване.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Ця поправка, яку подав я разом з народним депутатом Борисом Тарасюком, стосується того, щоб замінити слова «в районі проведення антитерористичної операції» словами «надзвичайних ситуаціях, викликаних актами збройної агресії та/або тероризму».

Поправкою 553 комітету передбачено інше формулювання: «в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації, зокрема в районі проведення антитерористичної операції».

Я погоджуюся з таким підходом комітету, але хотів би попросити доповідача, щоб по всьому тексту законопроєкту ми вживали одну термінологію, яку вже застосовували раніше: «відсіч і стримування збройної агресії Російської Федерації».

Тому прошу зафіксувати для стенограми, щоб по всьому тексту законопроекту використовувалося не слово «відсіч», а слова «відсіч і стримування». Це буде коректніше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, 30 секунд.

КРУЛЬКО І.І. Це буде коректніше, оскільки застосовуватиметься одна термінологія по всьому тексту законопроекту. Прошу це врахувати. А з поправкою 553, яку врахував комітет, я погоджуюся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Іване, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Ми теж виступаємо за уніфікацію термінології. Дійсно, ідеологія цього проекту побудована навколо дій, спрямованих на відсіч і стримування збройної агресії. Між іншим, у «Прикінцевих і перехідних положеннях», де пропонується внести зміни до нормативно-правових актів загальної регуляторної дії, ми пишемо слова

«відсіч і стримування збройної агресії», не ідентифікуючи російської агресії, таким чином робимо цей акт уніфікованим для будь-якого майбутнього часу. Незрозуміло, звідки буде наступна агресія, можливо, Російська Федерація буде по-іншому називатися, і тоді нам доведеться змінювати норми.

Тому я підтримую цю ідеологію. Завтра, коли ми будемо резюмувати текст з поправками, які вноситимемо за пропозиціями окремих депутатів для стенограми, по всьому тексту ми пропонуємо написати слова «відсіч і стримування збройної агресії».

Безумовно, проект буде голосуватися з необхідним технікоюридичним доопрацюванням, що дасть нам змогу все це виправити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, є принципова згода з логікою, але тим не менше поправку треба ставити на голосування. Як завжди було, перед голосуванням на підставі всього обговорення пан Іван доповість компромісні пропозиції, і ми їх проголосуємо. Але ви наполягаєте на голосуванні даної поправки, пане Іване? Добре, тоді ми її проголосуємо, але позиція представника комітету залишається в силі, і він озвучить спільну компромісну позицію перед голосуванням, щоб ми дійшли порозуміння.

Ставлю на голосування поправку 552. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

((3a)) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 554. Семенуха Роман. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, я скористаюся цією поправкою для того, щоб попросити пана доповідача повернутися до попередньої нашої поправки 546 щодо порядку застосування Збройних Сил України.

Шановний пане Іване, ніхто не заперечує права, навіть не права, а повноваження і обов'язку Президента застосовувати Збройні Сили України. Споконвічно так повелося, що будь-який Президент або найвища посадова особа має спокусу застосовувати Збройні Сили України не тільки для відсічі зовнішньої агресії, а й проти власного народу. Саме тому в усіх європейських парламентах застосування

збройних сил здійснюється виключно за погодженням з парламентом, це запобіжник. Якщо ти маєш повноваження, то маєш і відповідальність. А парламент як представницький орган беззаперечно дає згоду Президенту, у тому випадку також.

Тому все-таки я прошу вас подумати і повернутися до цієї поправки для того, щоб застосування Збройних Сил України відбувалося виключно за погодженням з національним парламентом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Ми не зовсім погоджуємося з цією логікою, поясню чому. Дійсно, і Конституція України, і окремі конституції інших держав наділяють повноваженням парламент або інші загальні збори погоджувати застосування збройних сил.

А щодо застосування зброї, то це доволі широке поняття, яке регулюється як окремими профільними законами (наприклад, в Україні є Закон «Про Національну поліцію», за яким можна застосовувати зброю у певних випадках), так і статутами Збройних Сил України.

Коли мова йде конкретно про військову агресію, то навіть Конституція України прямо і опосередковано дозволяє Україні здійснювати заходи щодо стримування і відсічі будь-якої агресії, що ми зараз обговорювали. Якщо ми, дійсно, хочемо застосовувати Збройні Сили в повному обсязі під час оголошення правового режиму воєнного стану, підготовки до війни чи оголошення війни, такі повноваження ϵ у Президента України, але за погодженням з парламентом України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. У даному випадку Росія, власне, не оголосила війну, а здійснює проти України збройну агресію. Тому ми застосовуємо заходи для відсічі цієї агресії. Якби Росія офіційно оголосила війну, то ми, безумовно, були б зобов'язані вживати відповідних заходів і приймати відповідні рішення на рівні парламенту. А щодо

відсічі будь-яких актів агресії такі заходи мають бути реалізовані безпосередньо, моментально, без зволікання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, поправку 554 відхилено. Група авторів наполягає на голосуванні. Хто підтримує поправку 554, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 555. Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я одразу хочу сказати, що для фракції «Батьківщина», безумовно, хорошим сигналом є те, що комітет підтримав багато наших поправок. Але водночає такі фундаментальні поправки, не тільки технічні, на жаль, враховано або частково, або взагалі відхилено.

У поправці 555 мова йде про те, щоб у преамбулі Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» слова «в Донецькій та Луганській областях» після слів «над тимчасово окупованими територіями» виключити. Прошу дану поправку поставити на голосування.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар від профільного комітету.

ВІННИК І.Ю. Ми створили інститут військово-цивільних адміністрацій, який має налагоджувати звичайне життя, конституційний лад, проводити вибори, виконувати повноваження виконавчої гілки влади, повноваження органів місцевого самоврядування на територіях, які зазнали агресії, були тимчасово окуповані та звільнені на певний період часу. Саме тому військово-цивільні адміністрації можуть діяти тільки на звільнених територіях. У зв'язку з цим мова йде про те, що

в будь-якому випадку вживання термінології «тимчасова окупація» в контексті Закону «Про військово-цивільні адміністрації» не відповідає суті і змісту цього проекту. Саме тому ми цю поправку відхилили.

Водночас не можемо не подякувати фракції «Батьківщина» за конструктивну роботу під час доопрацювання цього проекту до другого читання. Дійсно, завдяки роботі «Батьківщини» законопроект став досконалішим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, визначаймося щодо поправки 555. Комітет її відхилив. Автори наполягають на тому, щоб її було враховано.

(3a) - 36.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 556. Народний депутат Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, прошу звернути увагу, що ця поправка також стосується внесення змін до Закону «Про військово-цивільні адміністрації». Мені дуже важко зрозуміти логіку представника комітету, який каже: ось коли ми будемо звільняти інші території, тоді знову будемо створювати військово-цивільні адміністрації. Ви знаєте, за такою логікою ми так само, як чотири роки приймали цей закон, будемо чотири роки створювати військовоцивільну адміністрацію Автономної Республіки Крим і міста Севастополя. Чому нам зараз у цьому законі не виписати такої можливості, щоб тоді, коли ми будемо звільняти Автономну Республіку Крим від московського ярма, створити відповідну адміністрацію?

Тому я наполягаю на тому, щоб нашу поправку було враховано. Вважаю, що...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, представнику профільного комітету, прокоментуйте.

ВІННИК І.Ю. Чесно кажучи, я не до кінця зрозумів, яким чином коментар кореспондується зі змістом поправки. Водночас Закон «Про

військово-цивільні адміністрації» чітко врегульовує, що на територіях, де органи місцевого самоврядування самостійно або в якийсь інший спосіб усунулися від виконання своїх обов'язків (це так само стосується АРК, за великим рахунком, не в повному обсязі), після звільнення буде створено військово-цивільну адміністрацію. Іншого порядку не існує наразі в українському законодавстві. Можливо, щось буде окремо впроваджено, але зараз воно ε так, як ε . Жодним чином закон наразі не обмежує повноваження Президента України створити військово-цивільну адміністрацію на будь-якій звільненій території, яку на сьогодні тимчасово окуповано.

У статті 2 профільного закону про правовий статує окупованого Криму чітко написано: територія АРК включно з шельфом, водами, повітряним простором є окупованою Російською Федерацією і визначено дату окупації — 20 лютого 2014 року, яку ми постійно згадуємо у контексті цього проекту як дату початку російської агресії проти України.

Тому я не бачу тут ніяких суперечностей, ми це відхилили. Водночас, це не...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Шановні колеги, я прошу визначитися щодо поправки 556. Комітет її відхилив. Ми почули щойно обґрунтування комітету щодо тексту конкретної поправки. Прошу голосувати.

((3a)) - 36.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 557 народного депутата Шкрум. Не наполяга ϵ .

Наступна поправка 558. Прошу увімкнути мікрофон народного депутата Крулька.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Пане Іване, я хотів би продовжити дискусію з вами, яку ми розпочали під час розгляду попередньої поправки, з приводу того, щоб виключити з тексту закону термін «антитерористична операція» як такий, що себе не просто вичерпав, а з самого початку був досить дивний, бо проти нас почалася збройна агресія і треба було вводити воєнний стан, але оголошено так звану АТО, яка вже майже чотири роки відбувається в Україні.

Так ось я хочу сказати, що ваша логіка абсолютно правильна, це має бути універсальний закон, який не повинен стосуватися виключно частини територій Донецької та Луганської областей. Саме тому треба не просто застосувати термін «відсіч і стримування збройної агресії», а й поширити дію такого закону повноцінно на Крим і на місто Севастополь.

Це ті поправки, які ми подавали з самого початку. Тому щодо завтрашнього голосування давайте приймемо, дійсно, державницьке рішення і будемо використовувати такий потрібний для України закон, який стосується всіх окупованих територій, включно з Кримом і Севастополем...

ГОЛОВУЮЧА. Позиція зрозуміла, роз'яснення комітету з цього приводу вже було, більше того, було подано дві поправки до цього пункту і одну з них враховано, а саме народних депутатів Вінника, Пашинського, Левуса і Савченко. Це поправка комітету, яка є альтернативною до поправки шановного депутата Крулька.

Але Іван Крулько і його колеги наполягають, щоб було підтримано в їх редакції. Я прошу залу визначитися. Будь ласка.

(3a) - 43.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 559. Не наполягає фракція «Самопоміч», авторству якої належить ця поправка.

Наступна поправка 561. Мусій наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, шановний доповідачу цього законопроєкту! Це остання поправка народних депутатів, які входять до міжфракційного об'єднання «Народний контроль», і, на превеликий жаль, із 21 поправки ви врахували тільки одну. Тому ми, звісно, будемо визначатися вже сьогодні, я сподіваюся, шляхом голосування щодо цих поправок. Але наша позиція абсолютно чітка, і я хочу зараз її озвучити. Ми будемо наполягати в остаточній редакції все-таки на внесенні дати агресії, на забороні переміщення промислових товарів (оскільки товари там загалом зазначені) і обов'язково на тому, щоб не в преамбулі, а в самому тексті закону першим пунктом стояло: Росія — агресор. Крапка. А не так завуальовано, як ви це

заховали скрізь, крім абсолютно чіткої фрази у статті 1: український парламент визнає Російську Федерацію ворогом і агресором.

Прошу поставити на голосування нашу останню поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, представнику комітету, озвучте позицію вашого комітету з цього приводу.

ВІННИК І.Ю. Взагалі комітет отримав 673 поправки від більш ніж ста депутатів. Ми намагалися максимально консенсусно знайти спільне бачення для того, щоб мати результативне голосування в залі, щоб воно об'єднало всі політичні сили і нічого нас не роз'єднувало.

Що стосується пропозицій щодо агресора, то скрізь по тексту визначено, що Російська Федерація здійснила акт збройної агресії. Саме термін «акт збройної агресії» широко вживається в міжнародному праві, і ми його застосовуємо в українському законодавстві.

Так, дійсно, у своїх політичних виступах ми можемо називати Росію окупантом, агресором, але для цілей такого закону і в подальшому у будь-яких міжнародних відносинах ми вживаємо термін «збройна агресія Російської Федерації», який, на мій погляд, є абсолютно тотожним до того, що ви говорите. Ми, безумовно, маємо поважати якісь нормопроектувальні практики, які ми застосовуємо під час написання, обговорення чи вдосконалення законопроектів під час корегування їх до другого читання.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозумілі позиція і роз'яснення комітету щодо 21 поправки, які подавали депутати, у тому числі і пан Мусій.

А зараз ми голосуємо за одну з цих 21 поправки, які були попередньо обговорені, — за поправку 561. Комітет виступив проти цієї поправки, і я прошу зал визначатися. Дуже дякую.

((3a)) - 39.

Не підтримано і цю одну вашу поправку з 21 поправки в сесійній залі.

Наступна поправка 562 народного депутата Шкрум. Не наполягає.

Поправка 563. Не наполягає.

Поправка 564. Олена Сотник. Прошу вас, пані Олено.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Дана поправка, як у принципі, і багато інших поправок «Самопомочі», стосується того, що не можна переписувати Конституцію законом, навіть якщо цей закон про деокупацію, реінтеграцію або відновлення територіальної цілісності. Тому що Конституція — єдиний гарант дотримання прав людини, і навіть війна не є виправданням того, щоб узурпувати владу, щоб надавати Президенту ті повноваження, які для нього Конституцією не передбачені.

Тому ми вкотре наполягаємо на тому, що Президент має звертатися до Верховної Ради для того, щоб використовувати Збройні Сили України, щоб захистити наших солдатів від будь-яких переслідувань. Це має чітко відповідати законам, Конституції України. Те саме стосується будь-яких строків. Строки використання Збройних Сил мають бути чітко зазначені в указі Президента. Дія цього...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити, додайте 30 секунд.

СОТНИК О.С. Дія цього указу починає свій відлік з моменту, коли Верховна Рада фактично це узгодить. Тому прошу підтримати дану поправку і логіку «Самопомочі», яка в інтересах держави, в інтересах людей, щоб не допустити узурпації влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар від профільного комітету. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Я розумію, що ми можемо дискутувати з приводу відповідності чи невідповідності Основному Закону України — Конституції України тексту законопроекту. Але хочу нагадати всім, що єдиним уповноваженим органом, який може тлумачити Конституцію, є Конституційний Суд. У зв'язку з цим не можу не відзначити, що, на жаль, у мене є відчуття, що коли ми приймемо цей законопроект про особливості державної політики щодо забезпечення суверенітету в окремих районах, знайдуться окремі політики, можливо, громадяни України, можливо, громадяни інших країн, які опосередковано будуть

намагатися оскаржити окремі положення чи в цілому цей закон, визнати його таким, що не відповідає Конституції України, і відповідно нечинним.

Ми розуміємо, що зобов'язані захистити нашу державу, розуміємо, що незалежність, суверенітет України — понад усе. Ми також усвідомлюємо, що в особливий період під час здійснення відсічі збройної агресії Російської Федерації Президент...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити, додайте, будь ласка, 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. ... виконує повноваження Верховного Головнокомандувача. Ці повноваження виписані як у Конституції України, так і прослідковуються в законах «Про Збройні Сили України», «Про оборону» та в інших профільних законах, прийнятих на реалізацію повноважень всіх силових і військових формувань, які сьогодні захищають українців. Саме тому просимо підтримати текст законопроекту, підготовлений комітетом до другого читання як такий, що потрібний Україні вже сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Позицію комітету висловлено. Автори, депутати фракції «Самопоміч», наполягають на врахуванні своєї поправки 564. Прошу визначатися щодо цієї поправки.

(3a) - 34.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 565. Народний депутат Крулько не наполягає.

Поправка 566... (Шум у залі).

Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Івана.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Щодо поправки 565...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, ви щодо поправки...

КРУЛЬКО І.І. Я саме щодо поправки 565 хотів виступити.

ГОЛОВУЮЧА. Не щодо поправки 566, а щодо поправки 565. Колеги, повертаємося до поправки 565. Будь ласка. **КРУЛЬКО І.І.** Дякую, пані головуюча. Я хотів, щоб цю поправку було підтримано. Вона є абсолютно логічною і стосується того, щоб статтю 2 викласти в такій редакції: «Військово-цивільні адміністрації (які вже створені) у своїй діяльності керуються Конституцією України, Законом України «Про оборону», Законом України «Про боротьбу з тероризмом», цим Законом та іншими виданими відповідно до них нормативно-правовими актами».

Очевидно, що у зв'язку з тим, що в нас з'явиться, сподіваюся, завтра новий закон, який стосується тимчасово окупованих територій, то військово-цивільні адміністрації у своїй діяльності повинні неухильно керуватися також і цим законом.

Я прошу, щоб зал підтримав поправку, подану мною і Борисом Тарасюком.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Ставиться на голосування поправка 565 народних депутатів Івана Крулька та Бориса Тарасюка. Прошу визначитися, тому що сесійна зала має визначитися. Комітет проти.

((3a)) - 37.

Поправку не підтримано.

Поправка 566. Не наполягає (Шум у залі).

Яка? Поправка 563? Зараз подивимося.

Поправка 563. Прошу ввімкнути мікрофон народного депутата Євтушка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». У поправці 563 пропонується абзац другий частини першої статті 1 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» після слів «у складі Антитерористичного центру при Службі безпеки України» доповнити словами «(у разі їх утворення для виконання повноважень відповідних органів у районі проведення антитерористичної операції) або у складі Об'єднаного оперативного штабу Збройних Сил України (у разі їх утворення для виконання повноважень відповідних органів у районі здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, стримування і відсічі збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях)», а слова «в районі проведення антитерористичної операції» замінити словами «на відповідній території».

На мою думку, це значно посилить зміст і вагу даного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Іване, прошу висловити позицію комітету щодо поправки 563.

ВІННИК І.Ю. Ми, власне, у декількох місцях в Законі «Про військово-цивільні адміністрації», де визначено підстави їх створення, зокрема те, що вони створюються в районі проведення антитерористичної операції» замінюємо словами «в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації, зокрема в районі проведення антитерористичної операції». Тому що антитерористична операція в тому розумінні і сенсі, якого вона набула в Україні, фактично теж може бути тлумачена як відсіч збройної агресії.

Тому скрізь по тексту ми де-факто цю поправку врахували, просто в іншій редакції, тому, власне, тут немає ніяких суперечностей. За Регламентом вийшло так, що вона є відхиленою.

ГОЛОВУЮЧА. Позиція зрозуміла. Шановні колеги, було роз'яснення автора поправки і роз'яснення від комітету. Я прошу сесійну залу визначитися щодо цієї поправки.

(3a) - 39.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 567. Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дуже дякую. Фракція «Самопоміч». Мені дуже не хотілося б, щоб у стінах парламенту України, де приймалася Конституція, так нівелювалися норми цієї Конституції. Я нагадаю, що Конституція пишеться не для Президента України і не для органів державної влади. Вони всі мають виконувати Конституцію. А Конституція — це гарантія прав людей.

Тому якщо ми говоримо про те, що в Конституції передбачено спеціальний порядок для того, щоб якимось чином убезпечити людей від узурпації, від можливості використання владою у тому числі Збройних Сил, силових структур проти людей, це означає, що Президент і парламент мають поважати норми Конституції, дотримуватися

їх. Тому будь-які органи, зокрема Антитерористичний центр при СБУ, про який іде мова у цій статті, мають утворюватися тільки на певний період і цей період визначається відповідно до рішення Президента про використання Збройних Сил України, з цим рішенням він звертається до Верховної Ради — і крапка...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу завершити. Додайте 30 секунд.

СОТНИК О.С. Це норма прямої дії, тут немає чого тлумачити. Треба просто читати Конституцію, не намагатися її переписати спеціальними законами, тому що це неприпустимо у будь-якій державі.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар Івана Вінника від комітету.

ВІННИК І.Ю. Ну, очевидно, що Конституція написана не тільки для Президента, якщо бути вже об'єктивними, для Верховної Ради там більше написано, є окремий розділ «Верховна Рада України».

Що стосується відповідності Конституції. Ще раз наголошу: якщо хочеться щось заперечувати в контексті прийнятого законодавства, то можна оскаржувати в Конституційному Суді. Між іншим, це повноваження використовується окремо нашими депутатами щодо абсолютно різних правовідносин, абсолютно різних сфер, починаючи від електронного декларування і закінчуючи земельними відносинами, кодексами, статусом української землі тощо.

Що стосується змісту поправок, то суть цього блоку законопроекту в «Прикінцевих і перехідних положеннях» полягає в тому, що відповідні військово-цивільні адміністрації можуть бути створені в районі проведення антитерористичної операції чи в районі здійснення заходів. А враховуючи, що під час проведення антитерористичної операції і під час проведення заходів із забезпечення національної безпеки діє різна вертикаль військового керівництва, яке приймає рішення і відповідно всі...

ГОЛОВУЮЧА. Ви завершили чи ще додати час? Прошу додати ще 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. ...чи будь-яка ініціатива щодо створення військово-цивільної адміністрації на вже звільнених територіях надходить від керівників абсолютно різних органів військового управління.

Саме тому, враховуючи необхідність скорегувати акти загальнорегуляторної дії, які треба буде корегувати у зв'язку з прийняттям закону про забезпечення суверенітету на окремих територіях Донецької та Луганської областей, ми таким чином корегуємо. Тут немає ніяких суперечностей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, переходимо до голосування поправки 567 наших колег з фракції «Самопоміч», які просять, щоб сесійний зал врахував її. Комітет відхилив цю поправку. Я прошу зал визначатися.

((3a)) - 38.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 568. Пан Євтушок не наполягає.

Поправка 569. Альона Шкрум не наполягає. Поправку враховано редакційно.

Поправка 570. Євтушок не наполягає.

Поправка 572 Шкрум. Не наполягає.

Поправка 573. Євтушок не наполягає.

Поправка 574 Шкрум. Не наполягає.

Поправка 575. «Самопоміч» не наполягає.

Поправка 576. Євтушок не наполягає.

Поправка 577 Шкрум. Не наполягає.

Поправка 578. Крулько наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Крулька.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». У цій поправці редакційного характеру пропонується додати слова «начальником Об'єднаного оперативного штабу Збройних Сил України». У наступних поправках також це буде зустрічатися. Але, наскільки я розумію, комітетом обрано інше формулювання «Командувач об'єднаних сил». Це фактично відповідає тому, що було запропоновано мною і Борисом Тарасюком.

Я готовий у принципі погодитися з таким формулюванням комітету. Поправку можна не ставити на голосування, але вважаю, що

завтра під час розгляду цього законопроекту в цілому нам все рівно потрібно буде повернутися ще раз до того питання, щоб дія такого закону поширювалася так само на Крим і місто Севастополь. Це буде логічно і справедливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам за компромісну позицію, яка збігається з позицією комітету щодо термінів.

Іван Крулько не наполягає на голосуванні поправки 578. Він лише роз'яснив суть цієї поправки.

Наступна поправка 580 від «Самопомочі». Пан Семенуха просить слова, щоб виступити щодо неї. Я прошу ввімкнути його мікрофон. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, шановні українці, щоб припинити дискусію про конституційні повноваження Верховної Ради у питаннях затвердження подання Президента на застосування Збройних Сил України, я хочу на всю країну зачитати пункт 9 статті 85 Конституції України, яка прямо передбачає, що до повноважень Верховної Ради України належить «схвалення рішення Президента України про використання Збройних Сил України та інших військових формувань у разі збройної агресії проти України». Вибачте, заперечувати пряму норму Конституції — це абсурд. Отже, ви або заперечуєте Конституцію, або зовнішню агресію проти України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Позиція комітету щодо поправки 580. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Збройні сили, як визначено в Конституції і в профільному Законі «Про Збройні Сили України», у разі агресії зобов'язані діяти на її відсіч безпосередньо й одразу, як тільки таку агресію буде ними зафіксовано. Саме виходячи з цієї ідеології написаний цей проект.

Що стосується мого коментаря з приводу дії законопроекту. Я хотів би повернутися до попередньої поправки і просто процитувати

частину першу і другу статті 2, доопрацьовану до другого читання: «Правовий статус тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (тобто мова йде про всі окуповані території на сьогодні), а також правовий режим на зазначених територіях визначаються цим Законом, Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципами та нормами міжнародного права».

Шановні колеги, на будь-яку окуповану територію, яка зараз ϵ в Україні — чи то в Криму, чи то в Донецькій та Луганській областях — поширюється...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...як ті норми, заходи, положення та повноваження, що будуть прийняті як відповідно до такого закону, так і до чинних законодавчих актів. Ми не ділимо ані статусу, ані дати, і це надзвичайно важливо, тому що це єдина соборна неподільна Україна навіть у контексті законодавства, яке, на жаль, ми тут іноді змушені так не зовсім коректно обговорювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, переходимо до голосування поправки 580 народних депутатів із «Самопомочі». Комітет її відхилив, і ми почули позицію комітету. Ми також почули аргументацію шановних авторів, які наполягають на врахуванні цієї поправки. Я прошу залу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Наступна поправка 581. Її буде представляти пан Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Щойно мій колега із фракції «Самопоміч» Роман Семенуха говорив про статтю 85 Конституції України щодо повноважень Верховної Ради. Я також у цій

поправці пропоную поглянути на статтю 106 Конституції України про повноваження Президента щодо застосування Збройних Сил.

Тому прошу в частині тринадцятій статті 3 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» слова «начальника Об'єднаного оперативного штабу Збройних Сил України», які з'являються в цьому проекті закону, замінити словами «Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України» відповідно до Конституції. Прошу поставити на голосування.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, прокоментуєте?

ВІННИК І.Ю. Так, прокоментую. Фактично це в розвиток попереднього коментаря. Я дозволю собі процитувати деякі норми Закону України «Про Збройні Сили України», щодо якого, я думаю, ні в кого не виникає сумнівів, що він є чинним і написаний у повній відповідності із Конституцією України.

Наприклад, у статті 1 цього закону визначено: «Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом».

У статті 1¹ «Право на застосування зброї та бойової техніки в мирний час» визначено: «З'єднання, військові частини і підрозділи, у тому числі чергові сили, Збройних Сил України в мирний час мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку для:

відбиття ударів засобів повітряного та підводного нападу по важливих державних та воєнних об'єктах, безпосереднє прикриття яких здійснюється черговими силами;

припинення порушення державного кордону України повітряними суднами збройних формувань інших держав, які не виконують команд (сигналів), що подаються...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте, 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. Я не буду закінчувати, тут ще шість абзаців. Але Збройні Сили зобов'язані і мають повні повноваження діяти на відсіч і стримування агресії відразу. Безумовно, вони це використовують на захист нашої держави. Треба з цим рахуватися і поважати ту гідну і почесну роботу, яку вони виконують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 581. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 583. Автор не наполягає.

Поправка 584. Не наполягає.

Поправка 586. Не наполягає.

Поправка 587. Не наполягає.

Поправка 588. Не наполягає (Шум у залі).

Поправка 586. Ми ще до неї не дійшли чи вже дійшли? Дійшли.

Поправка 586. Її відхилено комітетом. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Це, власне, остання моя поправка з багатьох, які подані до законопроекту.

Найперше я хотів би висловити вдячність комітету за те, що він дуже детально опрацював цей законопроект. Ми провели не одне засідання робочої групи. До тексту законопроекту в його первісному вигляді, який «Батьківщина», до речі, не підтримувала, внесено значні зміни, він переписаний більш як наполовину і зараз, дійсно, більшменш відповідає тому, що потрібно для того, щоб захистити інтереси України від Російської агресії і змусити рано чи пізно окупанта відповідати за шкоду, завдану національним інтересам України.

Вважаю, що цей законопроект завтра буде прийнято. Закликаю всіх народних депутатів консолідуватися, щоб патріотичні сили в парламенті перемогли цього разу, щоб такий закон було прийнято.

Дякую комітету за роботу над цим законопроектом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Складно щось прокоментувати. Я вже висловив слова подяки фракції «Батьківщина» за конструктивну роботу. Дійсно, законопроект став ширшим, більшим, дієвішим. Напевно, це і є результатом парламентської роботи з підготовки проектів до другого читання. Напевно, так воно і має бути. Напевно, саме тому існує Регламент, процедура першого, другого, коли потрібно, третього читань для того, щоб ми не критикували будь-що, а намагалися, користуючись конституційними повноваженнями, вдосконалити і робили спільну справу. Тому що країна в нас одна, і майбутнє у нас, я сподіваюся, спільне.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи ви наполягаєте на голосуванні, пане Іване? Не наполягає. Добре.

Поправка 587 групи авторів. Вони не наполягають.

Поправка 592. Не наполягають.

Поправка 595 групи авторів. Не наполягають.

Поправка 596. Роман Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, ця поправка «Самопомочі» так само повертає в конституційне поле повноваження Верховної Ради і Президента.

Нашою поправкою передбачено, що Верховна Рада має затверджувати рішення Президента про введення воєнного стану та перелік органів місцевого самоврядування на території, на якій вводиться воєнний стан, які припиняють свою діяльність у зв'язку з утворенням військово-цивільних адміністрацій. При цьому лише з моменту затвердження Верховною Радою України наданого Президентом України переліку органів місцевого самоврядування на території, на якій введено воєнний стан, вони припиняють свою діяльність, тобто тільки після рішення Верховної Ради.

Врахування цієї поправки усуне дискрецію Президента у вирішенні питань, що стосуються введення воєнного стану, та не дасть змоги допустити прийняття Президентом України ключових для

держави рішень одноосібно, без подальшого необхідного парламентського контролю. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. У нас немає жодних заперечень щодо порядку введення правового режиму воєнного стану. Поправка не зовсім про це, а про порядок створення військово-цивільних адміністрацій або порядок повноважень органів місцевого самоврядування, які отримують інші правові регулювання у зв'язку із введенням правового режиму воєнного стану.

Безумовно, якщо воєнний стан буде оголошено, конституційний порядок буде у повному обсязі дотримано, і щодо цього ні в кого немає заперечень. Враховуючи це, ми відхилили цю поправку, тому що чинний порядок ϵ достатнім. Ми не вбачаємо ніякої дискреції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ви наполягаєте на голосуванні, так, пане Романе?

Отже, я ставлю на голосування поправку 596. Комітетом вона відхилена, але група авторів наполягає на голосуванні. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

((3a)) - 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 598. Не наполягає.

Поправка 599. Не наполягає.

Поправка 600. Автор не наполягає.

Поправка 601. Не наполягає.

Поправка 602. Не наполягає.

Поправка 603. Не наполягає.

Поправка 604. Не наполягає.

Поправка 605. Не наполягає.

Поправка 606. Не наполягає.

Поправка 607. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон Гаврилюка.

ГАВРИЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 95, Київська область, політична партія «Народний фронт»). Всім добрий день! Поправку 607 комітетом було відхилено. Я прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, щодо поправки 607.

ВІННИК І.Ю. Мова іде про порядок ввезення транспортних засобів для гуманітарних потреб. Це резонансне дискусійне питання. Тому що, дійсно, дуже великий обсяг гуманітарної допомоги знайшов адресата, посилив нашу обороноздатність.

Водночас існують, на жаль, прикрі випадки, коли під виглядом гуманітарної допомоги здійснюється переміщення через митний кордон суто комерційних вантажів. Це питання, яке входить до системи правового регулювання Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції Третьякова, яким було прийнято рішення врегульовувати, аналізувати і проводити аудит законодавства щодо окремих питань, пов'язаних із ввезенням гуманітарної допомоги, а саме транспортних засобів, в контексті окремої робочої групи і не навантажувати правове регулювання цього важливого законодавчого акта цими похідними речами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але автори наполягають на голосуванні, тому, колеги, я ставлю на голосування поправку 607. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

На повернення? (Шум у залі). Зараз буде перерва, ще трішечки.

Поправка 608. Автори не наполягають.

Поправка 610. Наполягає Пташник. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! У своїй поправці я пропоную ввести кримінальну відповідальність за порушення порядку переміщення вантажів та товарів через межу тимчасово окупованої території.

Напевне, ви знаєте, що на сьогодні встановлено лише адміністративну відповідальність за відповідне порушення. Але суспільна небезпека та шкода, якої завдають такими діями, суттєві і потребують закріплення в Кримінальному кодексі.

Ми опрацювали дану норму разом з фахівцями університету імені Шевченка. Цією поправкою пропонується передбачити відповідальність за переміщення товарів, вартість яких досягає великих розмірів, а також суворішу відповідальність у тих випадках, коли ці дії вчинені службовою особою з використанням свого службового становища.

Прошу підтримати поправку і встановити належний рівень відповідальності для осіб, які незаконно ввозять або вивозять товари з окупованих територій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Власне, таких поправок було декілька, я вже коментував загальну логіку внесення змін до Кримінального кодексу, Кримінального процесуального кодексу, Кодексу про адміністративні правопорушення чи якихось інших процесуальних актів. У зв'язку з реалізацією таких норм ми прийняли рішення не включати це до «Прикінцевих і перехідних положень» цього проекту.

Водночас, підтримуючи необхідність посилення відповідальності, між іншим, не тільки за перетин лінії розмежування, бо в нас ϵ великі проблеми з перетином державного кордону, за порушення якого передбачено виключно адміністративну відповідальність, і, на жаль, ϵ дуже прикрі випадки нехтування взагалі символом української незалежності — українським кордоном з боку окремих іноземних імпортованих політиків, безумовно, це питання треба вирішувати

послідовно, спочатку щодо державного кордону, стосовно осіб. Окремо, напевно, Комітет з питань податкової та митної політики рано чи пізно зверне увагу на питання так званої контрабанди, незаконного переміщення товарів, за яке в нас дуже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. Тому, враховуючи те, що тимчасово окуповані території категорично та імперативно вважаються територією України, враховуючи відповідні пріоритети та статуси, починаючи з державного кордону, можна рухатися в напрямі посилення відповідальності за порушення лінії розмежування. Ми підтримуємо таку логіку, тому що це є загрозою національній безпеці, але не в цьому проекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, але автор поправки наполягає на голосуванні.

Я ставлю на голосування поправку 610 народного депутата Пташник. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати, будь ласка.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 611. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Співаковського.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу, шановні колеги! Ця поправка стосується того, щоб залишити законодавство, яке ми прийняли щодо переміщених вишів, а також щодо вступу і навчання осіб у вищих навчальних закладах. Але оскільки ці пропозиції враховано комітетом у поправці 665 народного депутата Рябчина, ми не наполягаємо.

Користуючись нагодою, Андрію Володимировичу, ми ще раз звертаємося до всіх молодих людей, які перебувають на відповідних

територіях, із закликом вступати до цих вищих навчальних закладів. Усі преференції для них зберігаються. Україна чекає їх в якості студентів.

Тому ми пропонуємо не ставити поправки 611 на голосування у зв'язку з тим, що поправку 665 враховано комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Дійсно, питання статусу таких вищих навчальних закладів та осіб, які в них навчаються, було порушено декількома народними депутатами. Пан Рябчин декілька разів брав участь у засіданнях робочої групи, і тому, напевно, саме його поправку враховано.

З огляду на те що в інших поправках колег пропонувалося врегулювати те саме питання, вони формально вважаються відхиленими. Тому тут немає ніякої сенсації. Питання, що порушено колегами, вирішено через врахування іншої поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я вважаю, що дане питання врегульовано, і на голосування його не ставлю.

Поправка 612... (Шум у залі).

Поправка 613. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Я прошу поставити поправку 613 для підтвердження.

Просто геній юридичної думки міг таке придумати, щоб прокуратурі надати право на окупованих територіях у період здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації (я хочу зрозуміти, як ви це собі бачите) здійснювати цілий ряд повноважень. Зокрема, безперешкодно за посвідченнями входити до приміщень підприємств і установ. Як вони це робитимуть? Вони стануть невидимими на територіях, які ми не контролюємо? Прокурори матимуть право витребовувати за письмовим запитом від суб'єктів владних повноважень якісь документи. Поясніть мені, будь ласка, як вони це робитимуть? Далі йде цілий перелік повноважень, які ви фактично списали з кодексу Радянського Союзу, коли прокуратура була правоохоронним органом.

Я нагадую, ви не поважаєте Конституції, згідно з якою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

СОТНИК О.С. Згідно з Конституцією на сьогодні прокуратура стала частиною судової гілки влади. Вона не здійснює загального нагляду, не може нічого витребовувати, а тим паче вимагати від керівників інших органів якоїсь діяльності чи припинення якоїсь діяльності. Це абсолютний абсурд, вибачте.

Прошу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване, прокоментуйте.

ВІННИК І.Ю. Ну, власне, ця поправка з'явилася за ініціативою військової прокуратури. Вони, дійсно, заявили, що збираються та хочуть на виконання положень статті 8 проекту бути залученими Генеральним штабом України до здійснення заходів для забезпечення національної безпеки, фактично звільнення окупованих територій, бути частиною зведеного контингенту з відповідними повноваженнями.

Наголошую на тому, що ви правильно зазначили, що це стосується окупованих територій. Згідно з нормами цього проекту території стають такими, що звільнені, коли відповідне подання від міністра оборони та міністра внутрішніх справ буде затверджено указом Президента. Доти ті території будуть вважатися окупованими. Якщо військові прокурори хочуть спільно зі Збройними Силами воювати на знищення ворогів України, я не бачу тут нічого страшного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ви пропонуєте підтвердити дану поправку, так?

Отже, колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 613. Комітет її врахував і просить підтвердити. Прошу проголосувати і визначитися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 614. Тарас Батенко. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, у мене запитання щодо поправки 614 в частині того, що навпроти неї написано «відхилено», хоча враховано в іншому місці. Дане питання щодо коректності доповідача. Ми бачимо, що поправки УКРОПу переважно не враховані, а ті, які враховані, прописані як відхилені.

У мене взагалі питання щодо коректності ведення паном Вінником розгляду цього законопроекту, який фактично маніпулює багатьма поняттями, зводячи законопроект до політологічної статті, змішуючи поняття «країна-агресор» і «акт агресії».

Хочу сказати, що визнання акта агресії за українським законодавством — це не політична заява, а рішення про введення воєнного стану. Відтак потреба визначати окремим політико-правовим актом Росію державою-агресором виникає винятково з нездатності української влади виконувати законодавство у частині відбиття зовнішньої збройної агресії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Іване, я наголошую: пан Тарас говорить про те, що цю поправку враховано в іншому місці, але чому ж тоді в даному разі написано, що її відхилено? Прокоментуйте.

ВІННИК І.Ю. Я прокоментую. Дійсно, поправка стосується визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України». Ми це питання обговорювали сьогодні в залі за ініціативою депутата Пинзеника і дійшли згоди, що, дійсно, у цьому проекті, незважаючи на його резонансну назву, є дуже багато норм, які на сьогодні корисні для України. Саме тому ми будемо обережні і редакційно врахуємо таку поправку, яку ми теж подали від комітету. І за дорученням Голови Верховної Ради завтра для стенограми спільно з авторами заперечень, у тому числі від фракцій «Батьківщина» і «Блок Петра Порошенка»,

ми напрацюємо текст, який зачитаємо для стенограми і запропонуємо врахувати у тексті проекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу наголосити, що, справді, щодо питання скасування зони вільної торгівлі в нас виникла дискусія і ми домовилися, що сьогодні, можливо, під час засідання комітету буде знайдено компромісне рішення.

Колеги, під час розгляду законопроекту багато поправок було відхилено, і, очевидно, буде важливо, щоб представник комітету перед голосуванням сформулював ті компромісні пропозиції, які зможуть напрацювати в комітеті напередодні самого голосування. Тому я думаю, що і дану пропозицію буде враховано, і завтра для стенограми голова комітету зможе зачитати, як має звучати це формулювання, тому що ми всі розуміємо, що зона вільної торгівлі має бути скасована. Хто має бажання взяти участь у цьому обговоренні, може вийти після засідання на контакт з паном Іваном, з Віктором Пинзеником і прийти на засідання робочої групи, яка напрацює єдине формулювання щодо цієї проблематики.

Але тим не менше поправку 614 я ставлю на голосування. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправка 615. Тарас Батенко. Увімкніть мікрофон.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, це, напевно, одна з найпринциповіших поправок у цьому законопроєкті, від якої залежатиме в тому числі, чи буде депутатська група УКРОП голосувати за прийняття цього законопроєкту в цілому, якщо ми тільки не приймаємо гібридного закону в умовах так званої гібридної війни. Тому ми наполягаємо і хочемо, щоб усе українське суспільство бачило, хто і як зараз голосуватиме.

Ми пропонуємо доповнити статтю 11 новою частиною у такій редакції: «Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом ініціювати розірвання дипломатичних відносин з країною-агресором, що встановлені відповідно до Протоколу «Про встановлення дипломатичних відносин між Україною та

Російською Федерацією» 18.02.1992 р. (Мінськ); відкликання дипломатичних установ з території Російської Федерації, а також внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів України проденонсацію угод і договорів між Україною і Російською Федерацією та Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації».

Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Дійсно, питання розриву дипломатичних відносин лунало. Я, між іншим, був одним з ініціаторів цього обговорення, у тому числі на засіданні комітету. Водночає ми дійшли висновку, що дипломатичні відносини — це одна із складових міждержавних відносин, які реалізують представники виконавчої гілки влади на виконання законодавства, яке діє в Україні.

Саме тому у зв'язку з тим, що ми не можемо порушувати поділу влади на законодавчу і виконавчу гілки влади — суто виконавчі повноваження, ми прийняли рішення не включати це до текстів законів, які мають постійну, довготривалу дію. З огляду на це дану поправку було відхилено в частині дипломатичних відносин. Нехай визначається Міністерство закордонних справ, враховуючи передусім наш національний інтерес, чи такі відносини мають право на існування.

Що стосується денонсації договорів, то, безумовно, про це треба говорити конкретно, про який договір...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. ...конкретно йде мова. Наприклад, нещодавно пролунала заява представника Держдуми Російської Федерації, якому, між іншим, заборонено в'їзд на територію України, такого собі Затуліна, який запропонував денонсувати Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією в частині визнання кордонів країн. Зрозуміло, з якою метою це робиться. Це робиться з метою легалізації агресії Російської Федерації в Криму та на Донбасі. Зрозуміло, що, незважаючи на таку резонансну назву цього договору, враховуючи поточну ситуацію у наших відносинах з Російською Федерацію, він де-факто є на сьогодні абсолютно

потрібним Україні. Тому денонсація будь-яких договорів з Російською Федерацією може бути не потрібною з огляду на наші національні інтереси, і треба обережно до цього ставитися.

Коли у поправці говориться про те, що треба розірвати все і не дивитися на зміст, ми не можемо такі речі підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, поправку комітетом відхилено. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 616. Гаврилюк наполягає. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ГАВРИЛЮК М.В. Поправку 616 комітет відхилив. Я прошу її поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментуйте, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Насправді, деякі положення цієї поправки вже ϵ в чинному законодавстві. Мова йде про медико-психологічну реабілітацію, про безоплатну психологічну консультацію. Але в цій поправці робиться наголос на її обов'язковості. Саме тому ми все-таки зобов'язані рахуватися з правами та свободами і цю поправку відхилити.

Водночас на сьогодні вже є чинне законодавство, за яким психофізична, медико-психологічна реабілітація в Україні надається безкоштовно за бажанням особи, яка хоче її проходити. Відповідні закони вже прийнято Верховною Радою і підписано Президентом. Тому ми цю поправку відхилили.

Проте хочу наголосити, що Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції вніс багато важливих поправок до цього проекту, і врегульовувати загалом правове ставлення держави до ветеранів війни, до їх соціального захисту, посилювати його ми вирішили в окремому проекті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. ...в результаті якого буде прийнятий, можливо, законопроект, який стане певним кодексом соціального захисту військовослужбовців і будь-яких осіб, які беруть участь у відсічі збройних агресій проти нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Комітет дав роз'яснення, але тим не менше автори наполягають на голосуванні. Тому я ставлю поправку 616 на голосування. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 617. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Гаврилюка.

ГАВРИЛЮК М.В. Поправка 617. Комітет також чомусь її відхилив. Я не розумію чому, бо це дуже гарна поправка. Її треба було врахувати. То я наполягаю поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, поясніть свою позицію, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Комітет погоджується з формулюванням колеги, що це гарна поправка. Ми так само погоджуємося, що це питання потребує врегулювання. Але, користуючись загальною логікою тих домовленостей, яких ми дійшли з керівником вашого комітету, пане Гаврилюк, було прийнято рішення ці всі речі винести в окремий законопроект, який буде запропонований, ініційований, внесений до Верховної Ради і розглянутий після того, як ми приймемо проект Закону «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Але автори наполягають на голосуванні.

Хто підтримує поправку 617, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка, визначаємося.

((3a)) - 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 618. Гаврилюк наполягає. Будь ласка.

ГАВРИЛЮК М.В. Знову я наполягаю, бо так само поправку 618 відхилено. Прошу комітет пояснити, чому відхилено, і прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Я не коментуватиму детально, щоб не збурювати дискусії, але ця поправка геть не стосується змісту законопроекту, поданого Президентом України. Тому ми її відхилили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо (Шум у залі).

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, ми почули пропозицію шановного колеги пана Михайла Гаврилюка щодо цієї поправки і відповідь комітету. Я прошу з повагою ставитися до всіх промовців. Не бушуйте, «Народний фронте», нам працювати ще 20 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, необхідно визначатися шляхом голосування. Я прошу всіх проголосувати за поправку 618. Комітет її відхилив.

Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 619. Автор наполягає на голосуванні. Її також комітет відхилив.

Отже, хто підтримує поправку 619, прошу голосувати і визначатися.

ВІННИК І.Ю. Можна я прокоментую?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зупиніть голосування.

Будь ласка, пане Іване, прокоментуйте.

ВІННИК І.Ю. Насправді положення, яке пропонується в цій поправці, ми врегулювали в чинному законодавстві. Мова йде про внесення змін до Закону «Про відпустки». Коли військовослужбовець повертається додому з місця розташування військової частини, то період, коли він повертається, не зараховується як термін його відпустки, і витрати за період повернення, тобто транспортні витрати, йому компенсуються.

Ця поправка фактично про те саме. Вона дещо розширює перелік осіб, але стосовно військовослужбовців, осіб, які захищають нашу державу, це питання врегульовано. Тому поправку було відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 619. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправка 620.

Колеги, це однотипні поправки. Я бачу цілий блок поправок від групи депутатів з вашого комітету. Скажіть, вони однотипні?

ГАВРИЛЮК М.В. Ні, вони різні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Різні. Будь ласка, увімкніть мікрофон Гаврилюка.

ГАВРИЛЮК М.В. Округ № 95. Поправку 620 відхилено комітетом. Але я все-таки наполягаю, щоб її поставили на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Ця поправка стосується прав на спрощений порядок вступу до професійно-технічних закладів, до закладів вищої освіти дітей осіб, які беруть участь у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони. Це правовий режим відсічі збройної агресії Російської Федерації, який пропонується ввести цим законопроектом.

Ми її відхилили не тому, що вона негарна, як ви кажете, а тому, що за погодженням з головою вашого комітету паном Третьяковим ми вирішили ці питання врегулювати в окремому проекті. Саме тому поправку відхилено. Але як комітет ми ідеологічно підтримуємо необхідність врегулювання цих правовідносин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Автори наполягають на голосуванні, і я ставлю на голосування поправку 620.

Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 621. Так само наполягає.

Пане Іване, прокоментуйте поправку 621.

ВІННИК І.Ю. У поправці 621 за пропозицією авторів з профільного комітету пропонується розширити перелік осіб для отримання статусу учасника бойових дій особами, які отримали відповідний ступінь інвалідності, беручи безпосередню участь в антитерористичній операції, у заходах із забезпечення національної безпеки в Донецькій та Луганській областях, під час проходження службових обов'язків по охороні громадського порядку. Тобто доволі широкий перелік осіб включно з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій.

Ми обговорювали це питання і не хочемо ніяким чином дисконтувати почесний статус учасника бойових дій шляхом надання такого самого статусу особам, які, можливо, не здійснили тих самих потрібних, позитивних дій на користь Української держави, які здійснюють військовослужбовці, захищаючи нашу незалежність та суверенітет.

Саме тому ми винесли це питання як предмет окремої дискусії і цю поправку відхилили. Водночас ми її не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. Пропонуємо обговорити окремо на засіданнях робочих груп і зробити повний аудит переліку осіб, які мають право

отримувати відповідний статус і внаслідок цього соціальні гарантії держави їм та членам їхніх родин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це була поправка 621, так?

Отже, ставлю на голосування поправку 621 групи авторів. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 622. Так само відразу, пане Іване, прокоментуйте причину її відхилення (Шум у залі).

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Нехай скаже він, а потім я поясню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Гаврилюка. Поправка 622.

ГАВРИЛЮК М.В. Друзі мої, поправку 622 також відхилено комітетом, але я наполягаю на тому, щоб комітет пояснив мені, чому відхилено. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Складне питання, яке стосується громадян України, осіб, які сьогодні працюють на тимчасово окупованих територіях, що є територією України. Власне, якщо читати Конституцію України, держава гарантує пенсійне забезпечення. Водночас такі особи не сплачують єдиного соціального внеску, що є джерелом наповнення Пенсійного фонду, з якого в подальшому справляються пенсії громадянам України. Знову-таки, з одного боку, це не предмет регулювання цього проекту. З іншого боку, це питання складне, делікатне і потребує широкого обговорення.

Ми цю поправку відхилили. Водночає збереження прав, свобод і гарантій держави кожному громадянину України в межах міжнародно визнаного кордону України, які проживають на території,

визначеній Конституцією України, — це питання, яке потребує врегулювання Верховною Радою в подальшому. Будемо над цим працювати.

Поки що цю поправку відхилено, але ми її також вважаємо гарною і не заперечуємо проти її врахування в проекті іншого законодавчого акта.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 622 групи авторів: Третьяков, Загорій, Шухевич, Рибчинський, Гаврилюк. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка.

((3a)) - 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 623. Гаврилюк. Будь ласка.

ГАВРИЛЮК М.В. Поправка 623. Комітет її відхилив, але я всетаки хочу знати чому і наполягаю на тому, щоб її поставили на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Мова йде про дискусійне питання субсидій, соціальної допомоги та підстав їх надання.

Пропонується спростити порядок і зменшити граничні пороги соціальних пільг стосовно осіб, які беруть участь в антитерористичній операції, поширити норми Закону «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» на осіб, які беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони.

Це питання суттєво впливає на видатки і державного бюджету, і місцевих бюджетів, і загалом розбалансовує певною мірою правовідносини між державою та громадянином, які вже склалися та діють на підставі чинного законодавства та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів. Щоб не перевантажувати і бути в суті і в змісті цього проекту, який ми розглядаємо, цю поправку відхилили.

Знову-таки підтверджую, що вона гарна і потребує врегулювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, поправка 623 групи авторів ставиться на голосування. Комітет її відхилив. Хоча концептуально він не заперечує проти неї.

Хто підтримує поправку 623, прошу проголосувати.

((3a)) - 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 624.

Колеги, у нас залишилося 50 поправок. Давайте ми ще одну або дві розглянемо, а інші поправки зможемо розглянути завтра зранку, щоб вийти на голосування о 10 годині 40 хвилин – об 11 годині.

Поправка 624 тієї самої групи авторів. Гаврилюк наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон Гаврилюка.

ГАВРИЛЮК М.В. Поправка 624. Комітет її відхилив. А я наполягаю, щоб комітет мені пояснив чому, і прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Це поправка до Закону України «Про охорону дитинства». До переліку осіб, чиї діти мають право на додатковий захист держави, пропонується включити осіб, які беруть участь у проведенні заходів із забезпечення національної безпеки. Знову-таки, враховуючи, що це предмет абсолютно іншого правового регулювання, було прийнято рішення врегулювати це в окремому проекті. Саме тому цю поправку було відхилено.

Водночас комітет підтверджує необхідність врегулювання цих правовідносин у майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наскільки я розумію, тут ϵ цілий блок поправок, і майже всі вони комітетом були відхилені не з причини незгоди, а з причини, що вони мають бути врегульовані окремими законодавчими актами. Так?

ВІННИК І.Ю. Абсолютно точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому, колеги, давайте ми все-таки цю поправку проголосуємо, а потім пропонуватиму перенести подальший розгляд поправок на завтрашній день.

Отже, ставиться на голосування поправка 624 групи авторів. Комітет її відхилив, але автори наполягають на голосуванні. Хто підтримує поправку 624, прошу проголосувати. Будь ласка.

((3a)) - 56.

Рішення не прийнято.

Отже, ми завершуємо розгляд на поправці 624. Залишається менше 50 поправок, і в мене ϵ велике прохання і до комітету, і до ініціаторів поправок, щоб до завтрашнього дня були проведені консультації, щоб ми змогли вийти на злагоджену остаточну редакцію під час голосування даного законопроекту. Очевидно, усі розуміють, наскільки щодо цього законопроекту ϵ велике зацікавлення, за ним слідкують і в Україні, і поза Україною. Для нас дуже важливо, щоб ми завтра змогли вийти на результативне голосування.

Є буквально кілька спірних моментів у цьому законопроекті. Я думаю до завтра, у тому числі під час засідання комітету, їх можна обговорити. Ми вже можемо бачити, які з поправок було відхилено, які з них мають потенціал, а які не мають підтримки в залі, і тому я дуже розраховую на злагоджену роботу комітету. За необхідності я долучуся до цієї роботи. Але, пане Іване, прошу вас як представника комітету максимально провести роботу до завтра, щоб ми змогли вийти на злагоджене рішення і щоб ви змогли перед голосуванням зачитати ті моменти, щодо яких було досягнуто компромісу і консенсусу.

Є окремі поправки, які розбалансовують законопроект. За вашою пропозицією я поставлю пропозицію повернутися до їх розгляду. Ви тільки визначте їх перелік, щоб ми змогли чітко і злагоджено працювати.

Завтра, колеги, запрошую усіх о 10 годині прибути на засідання Верховної Ради України. Залишається менше 50 поправок. Я думаю, протягом 30-40 хвилин ми їх розглянемо і близько 10 години 40 хвилини зможемо вийти на прийняття рішення.

Окрім того, я хочу зачитати оголошення, яке надійшло до президії Верховної Ради України.

Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід зі складу депутатської групи «Партія «Відродження» Ничипоренка Валентина Миколайовича.

На цьому, колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

Бажаю плідної роботи в комітетах і сподіваюся, що завтра ми зможемо провести плідний і результативний день.

Дякую. Плідної роботи в комітетах. До завтра.